

2024 წელი
პერიოდი

გერჯაანის მუნიციპალიტეტი

ორგანიზაცია

1.3

პროგრამული კოდი

ინგა ვარდოსანიძე
მუშაურობელი

ვაჟაშვილი
ხელმოწერა

ნათი გონიძე
საფინანსო-საბიუჯეტო

ხელმოწერა

თარგმანი: ბელა ბეგაშვილი

Կապույտ-կարմիր և կարմիր-կապույտ օճախներով:

მუდრალტრული პარტიების განყოფილებების უფროსები:

03000000

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	შენიშვნა 1	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
აქტივები				
მოკლევადიანი აქტივები				
001	ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	N2	4,640,809.26	7,038,724.51
002	მომდინარე ინვესტიციები	N2a	-	-
003	მოკლევადიანი (მომდინარე) დებიტორული დაგადასტურებული	N2b	96,238.27	58,389.65
004	მატერიალური მართვები	N3	604,351.94	632,787.79
005	სხვა მოკლევადიანი (მომდინარე) აქტივები	N4	2,164,638.54	2,629,682.71
006	სულ მოკლევადიანი აქტივები		7,566,038.01	10,359,584.66
გრძელვადიანი აქტივები				
007	გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	N5	-	-
008	ძირითადი აქტივები	N6	273,070,067.83	268,066,367.78
009	საინვესტიციო ქონება	N7	-	-
010	არასტრუქტურული აქტივები	N8	990.00	1,188.00
011	ვრცელდება მომსახურების აქტივები	N9	-	-
012	ფინანსური თვითმფრინო მფლობელი აქტივები	N10	-	-
013	სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები	N11	4,718,476.94	4,242,988.76
014	სულ გრძელვადიანი აქტივები		277,789,534.77	272,310,544.54
015	სულ აქტივები		285,355,572.78	282,670,129.20
გადაღებული აქტივები				
მოკლევადიანი გადაღებული აქტივები				
016	მოკლევადიანი გადაღებული აქტივები	N12	-	-
017	მოკლევადიანი გადაღებული აქტივები	N12	76,302.00	76,302.00
018	მოკლევადიანი გადაღებული აქტივები	N13a	1,201,606.50	151,246.56
019	გადაღებული პირები	N13b	-	-
020	მომდინარე ანგარიშები	N13c	-	-
021	სხვა მოკლევადიანი გადაღებული აქტივები	N13d	3,116,317.22	2,659,208.89
022	გადაღებული აქტივები	N13e	86.32	-
023	სულ მოკლევადიანი გადაღებული აქტივები		4,394,262.04	2,886,752.45
გრძელვადიანი გადაღებული აქტივები				
024	გრძელვადიანი გადაღებული აქტივები	N12	-	-
025	გრძელვადიანი გადაღებული აქტივები	N12	114,457.00	190,759.00
026	გრძელვადიანი გადაღებული აქტივები	N10	-	-
027	გრძელვადიანი გადაღებული აქტივები	N9	-	-
028	გრძელვადიანი გადაღებული აქტივები	N13a	-	-
029	გრძელვადიანი გადაღებული აქტივები	N13b	-	-
030	სულ გრძელვადიანი გადაღებული აქტივები	N13c	-	-
031	სულ გრძელვადიანი გადაღებული აქტივები		114,457.00	190,759.00
032	სულ გადაღებული აქტივები		4,508,719.04	3,077,511.45
წმინდა აქტივების კაპიტალი				
033	საქმიანობის კაპიტალი		-	-
034	გადაღებული ნაშთები/დამატებითი		280,846,853.74	279,592,617.75
035	რეზერვები		-	-
036	სულ წმინდა აქტივების კაპიტალი		280,846,853.74	279,592,617.75
036	სულ გადაღებული აქტივები და წმინდა აქტივების კაპიტალი		285,355,572.78	282,670,129.20

ხელმოწერა

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

საფინანსო-საბიუჯეტო სამსახურის უფროსი:

ხელმოწერა

ხელმოწერა

საფინანსო-საბიუჯეტო სამსახურის უფროსი: **ნ. ვაჩიშვილი**

ფინანსური შედეგების ანგარიშგება

სტრუქტურული ერთეული	დასახელება	შენიშვნა	საინფორმაციო პერიოდის ბრუნვა				წინა პერიოდის ბრუნვა
			საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	სულ	
შემაჯავრობი							
001	საგარეო ურთიერთობები	N14.3	30,413,833.20	-	30,413,833.20	27,959,813.20	
002	საგარეო ურთიერთობები	N14.3	-	-	-	-	
003	გარეგანი ურთიერთობების განვითარება და სავაჭრო ურთიერთობების განვითარება	N14.3	1,335,211.23	-	1,335,211.23	1,196,842.65	
004	გარეგანი ურთიერთობების განვითარება	N14.3	19,713,292.95	705,783.00	20,419,075.95	12,686,850.43	
005	გარეგანი ურთიერთობების განვითარება	N14.3	467,636.11	36.00	467,672.11	285,668.69	
006	გარეგანი ურთიერთობების განვითარება	N14.3	-	-	-	-	
007	გარეგანი ურთიერთობების განვითარება	N14.3	1,949,570.03	309,833.29	2,259,403.32	1,186,279.59	
008	გარეგანი ურთიერთობების განვითარება	N14.3	111,268.76	-	111,268.76	-	
009	გარეგანი ურთიერთობების განვითარება	N14.3	498,260.61	-	498,260.61	768,951.55	
010	გარეგანი ურთიერთობების განვითარება	N14.3	-	-	-	-	
011	გარეგანი ურთიერთობების განვითარება	N14.3	-	-	-	-	
012	საგარეო ურთიერთობები	N14.3	54,489,012.89	1,015,652.29	55,504,665.18	62,574,560.15	
საგარეო ურთიერთობები							
013	საგარეო ურთიერთობები	N14.3	17,480,920.84	225,777.92	17,716,698.76	14,874,744.60	
014	საგარეო ურთიერთობები	N14.3	6,176,482.63	792,927.72	6,969,410.35	6,146,831.27	
015	საგარეო ურთიერთობები	N14.3	7,866,181.80	-	7,866,181.80	198,314.66	
016	საგარეო ურთიერთობები	N14.3	4,536,040.44	200.00	4,536,240.44	4,614,339.62	
017	საგარეო ურთიერთობები	N14.3	3,390,244.50	14,552.75	3,404,797.25	1,825,587.27	
018	საგარეო ურთიერთობები	N14.3	-	-	-	-	
019	საგარეო ურთიერთობები	N14.3	11,275,241.97	4,990.47	11,280,232.44	18,488,868.63	
020	საგარეო ურთიერთობები	N14.3	2,029,498.67	-	2,029,498.67	1,613,837.93	
021	საგარეო ურთიერთობები	N14.3	-	-	-	-	
022	საგარეო ურთიერთობები	N14.3	14,996.00	-	14,996.00	27,878.00	
023	საგარეო ურთიერთობები	N14.3	432,109.08	-	432,109.08	-	
024	საგარეო ურთიერთობები	N14.3	264.40	-	264.40	3,158.05	
025	საგარეო ურთიერთობები	N14.3	53,201,980.33	1,048,448.86	54,250,429.19	58,046,785.83	
026	საგარეო ურთიერთობები	N14.3	1,287,032.56	32,796.57	1,319,829.13	4,527,774.32	

გეგმვა/გეგმვა

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

საგარეო ურთიერთობების განყოფილების უფროსი:

საგარეო ურთიერთობების განყოფილების უფროსი:

Handwritten signature and stamp.

ბუღალტრები
არეზანი ბუიძის ხელმძღვანელობა

პატრიარქალ-სამეცურავო საღვთისმშობლის საფრთხე

ბერძნულად აღწერილობა ნაბეჭდოთა უფროსი

წმინდა აქტივების/კაპიტალის გვლილებების შესახებ ანგარიშგება

2015-03-04

საბუღალტრო კოდი	დასახელება	მნიშვნელობა	საწვდომი კატეგორია	ზღვრული ნაღდი/პროცენტული		ფიქსირებული	სხვა მნიშვნელობები
				საბუღალტრო	საბუღალტრო		
001	საგადასახადო	-	-	284,731,491.36	2,863,072.70	-	-
1002	სადასახადო ზღვრული ნაღდი/პროცენტული	N1	-	-	-	-	281,868,418.66
003	წინა პერიოდების არსებული ზღვრული ნაღდი/პროცენტული	N1	-	405.00	800.00	-	1,205.00
004	პირდაპირი გზით მიღებული ნაღდი/პროცენტული	N1	-	-	-	-	-
005	გადასახადების განაღდება	N1	-	2,277,005.91	-	-	2,277,005.91
006	გადასახადების განაღდება	-	-	282,454,890.45	2,862,272.70	-	279,592,617.75
007	გადასახადების განაღდება	-	-	-	-	-	-
008	გადასახადების განაღდება	-	-	-	-	-	-
009	გადასახადების განაღდება	N1	-	-	-	-	-
010	გადასახადების განაღდება	-	-	1,287,032.56	32,796.57	-	1,254,235.99
011	გადასახადების განაღდება	-	-	-	-	-	-
012	გადასახადების განაღდება	-	-	283,741,923.01	2,895,069.27	-	280,846,853.74

ტერმინი კოდი	გადასახადების კატეგორია	მ.კ.მ.ს. 1	მ.კ.მ.ს. 2	პროცენტული მნიშვნელობები	მნიშვნელობები	მნიშვნელობები	მნიშვნელობები	მნიშვნელობები	მნიშვნელობები
001	საფასო ნაშრომი			საფასო ნაშრომი	საფასო ნაშრომი	საფასო ნაშრომი	საფასო ნაშრომი	საფასო ნაშრომი	საფასო ნაშრომი
002	საფასო ნაშრომი	NA	-	263,051,966.49	-	2,589,447.34	-	260,462,519.15	-
003	მუშა, მუშაობის ანგარიშის შედეგების მიხედვით მუშაობის შედეგების მიხედვით	NA	-	186,563.58	-	10,325.51	-	196,889.09	-
014	კონსტრუქციები	NA	-	17,074,994.28	-	-	-	17,074,994.28	-
005	კონსტრუქციები	NA	-	-	-	-	-	-	-
006	საფასო ნაშრომი	-	-	279,940,417.19	-	2,599,772.85	-	277,340,644.34	-
007	კონსტრუქციები	-	-	-	-	-	-	-	-
008	კონსტრუქციები	-	-	-	-	-	-	-	-
009	კონსტრუქციები	-	-	-	-	-	-	-	-
010	კონსტრუქციები	-	-	4,791,074.17	-	263,299.85	-	4,527,774.32	-
011	კონსტრუქციები	-	-	-	-	-	-	-	-
012	საფასო ნაშრომი	-	-	284,731,491.36	-	2,863,072.70	-	281,868,418.66	-

பெருமையினங்களுள்

თარგანობების ხელმძღვანელი:

საფინანსო-საბიუჯეტო სამსახურის უფროსი:

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಇದೇ ಮೊದಲನೆಯ ಅಧಿವೇಶನವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೧೫ನೇ ಅಧಿವೇಶನವಾಗಿದೆ.

Handwritten signature: *Dr. M. P. P. P.*

Official stamp: **GOVERNMENT OF NAGALAND**
DEPARTMENT OF LANDS AND MINES
DISCRETIONARY POWER

Official stamp: **GOVERNMENT OF NAGALAND**
DEPARTMENT OF LANDS AND MINES
DISCRETIONARY POWER

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება

საანგარიშგებო პერიოდი

ხტრეიქონის კოდი	დასახელება	შენიშვნა *	დამტკიცებული ბიუჯეტი (ლარი)	ფაქტობრივი ბიუჯეტი (ლარი)	ბიუჯეტის შეზღუდვა	შეზღუდვა (%)
ბიუჯეტის შემოსულობები						
001	გადასახადები		29,972,500.00	29,972,500.00	30,939,933.20	103.40
002	გრანტები		18,254,300.00	18,254,300.00	19,492,163.75	106.78
003	სხვა შემოსავლები		3,890,000.00	3,890,000.00	4,077,229.41	104.81
004	არაფინანსური აქტივების კლება		4,000,000.00	4,000,000.00	244,175.71	6.10
005	ფინანსური აქტივების კლება		6,691,600.00	6,691,600.00	-	-
006	გადასახადების ზრდა		-	-	-	-
007	სულ ბიუჯეტის შემოსულობები		62,758,400.00	62,758,400.00	54,753,502.07	87.24
ბიუჯეტის გადასახდელები						
008	შრომის ანაზღაურება		4,782,800.00	4,782,800.00	4,761,804.85	99.56
009	საქონელი და მომსახურება		4,238,442.95	4,238,442.95	3,977,810.76	93.85
010	პროცენტი		18,000.00	18,000.00	14,996.00	83.31
011	სუბსიდიები		14,057,058.00	14,057,058.00	13,776,004.87	98.00
012	გრანტები		137,835.00	137,835.00	137,835.00	100.00
013	სოციალური დამხმარება		2,035,247.97	2,035,247.97	2,025,947.14	99.54
014	სხვა ხარჯები		4,170,915.00	4,170,915.00	3,448,071.74	82.67
015	არაფინანსური აქტივების ზრდა		28,804,770.37	28,804,770.37	22,339,091.34	77.55
016	ფინანსური აქტივების ზრდა		-	-	-	-
017	გადასახდელების კლება		80,000.00	80,000.00	76,302.00	95.38
018	სულ ბიუჯეტის გადასახდელები		58,325,069.29	58,325,069.29	50,557,863.70	86.68
019	ბიუჯეტის ნაშთი	N21			4,130,596.98	

ხელმოწერა

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

საფინანსო-სამიწათა სამსახურის უფროსი:

ხელშეკრული აღრიცხვის განყოფილების უფროსი:

Handwritten signature

შენიშვნა N2 ფულადი სახსრები და მკვეთარები

სტრუქტურა	დასახელება	სამეგრეზო-აჭარის ავტონომიური რაიონის საბჭო	წინა საწარმოების პერიოდის საბოლოო მართი
ფულადი სახსრები ერთეულ ვალუტაში			
010	ხაზინის ერთიანი ანგარიში, მთი მთის	4,623,474.76	7,021,125.61
020	საბიუჯეტო ხიზუტების სახსრები ერთეულ ვალუტაში	-	-
030	საბიუჯეტო მითუტების საბიუჯეტო ფულადი სახსრები ერთეულ ვალუტაში	-	-
040	საბიუჯეტო მითუტების არასაბიუჯეტო (საკუთარი) ფულადი სახსრები ერთეულ ვალუტაში	-	-
050	პროცენტები რესპუბლიკის სახსრები ერთეულ ვალუტაში	-	-
060	პროცენტები რესპუბლიკის საბიუჯეტის საბიუჯეტო ფულადი სახსრები ერთეულ ვალუტაში	-	-
070	პროცენტები რესპუბლიკის საბიუჯეტის არასაბიუჯეტო (საკუთარი) ფულადი სახსრები ერთეულ ვალუტაში	-	-
080	მუნიციპალიტეტების სახსრები ერთეულ ვალუტაში	4,623,474.76	7,021,125.61
090	მუნიციპალიტეტების საბიუჯეტის საბიუჯეტო ფულადი სახსრები ერთეულ ვალუტაში	4,130,586.98	6,742,682.52
100	მუნიციპალიტეტების საბიუჯეტის არასაბიუჯეტო (საკუთარი) ფულადი სახსრები ერთეულ ვალუტაში	492,877.78	278,443.09
110	დეპოზიტები ხაზინაში ერთეულ ვალუტაში	-	-
120	სხვა ანგარიშები ხაზინაში ერთეულ ვალუტაში	-	-
130	ფულადი სახსრები საბიუჯეტო ერთეულ ვალუტაში	-	-
140	კომერციულ ბანკებში ფულადი ნაშთები ერთეულ ვალუტაში 1	-	-
150	სხვა ფულადი სახსრები ერთეულ ვალუტაში	4,623,474.76	7,021,125.61
ფულადი სახსრები უცხოურ ვალუტაში			
160	ხაზინის ანგარიშები უცხოურ ვალუტაში	17,334.50	17,398.90
170	ხაზინის საბიუჯეტო ანგარიში	-	-
180	დეპოზიტები ხაზინაში უცხოურ ვალუტაში	17,334.50	17,398.90
190	ფულადი სახსრები საბიუჯეტო უცხოურ ვალუტაში 1	-	-
200	კომერციულ ბანკებში ფულადი ნაშთები უცხოურ ვალუტაში 1	-	-
210	სხვა ფულადი სახსრები უცხოურ ვალუტაში	17,334.50	17,398.90
ფულადი სახსრები ექვივალენტები			
220	საბიუჯეტო ხაზინის მიერ 3 თვეზე მეტი ვადაზე დეპოზიტები (ანგარიშები) ერთეულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
230	პროცენტები რესპუბლიკის სახსრები და მუნიციპალიტეტების მიერ 3 თვეზე მეტი ვადაზე დეპოზიტები (ანგარიშები) ერთეულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
240	მუნიციპალიტეტების საბიუჯეტის საბიუჯეტო და არასაბიუჯეტო, არასაბიუჯეტო ფულადი სახსრები მიერ 3 თვეზე მეტი ვადაზე დეპოზიტები (ანგარიშები) ერთეულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
250	პროცენტები რესპუბლიკის სახსრები და მუნიციპალიტეტების საბიუჯეტის საბიუჯეტო და არასაბიუჯეტო, არასაბიუჯეტო ფულადი სახსრები მიერ 3 თვეზე მეტი ვადაზე დეპოზიტები (ანგარიშები) ერთეულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
260	სხვა ფულადი სახსრები ექვივალენტები	-	-
270	სხვა ფულადი სახსრები და მკვეთარები	4,640,809.26	7,038,724.51

[illegible]

[illegible]

შენიშვნა № მატრიალური მარაგები

[illegible][illegible][illegible]

შენიშვნა N4 სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივების

პერიოდის კოდი	დასახელება	საბუღალტრო პერიოდის საბუღალტრო მხით			წინასწარი პერიოდის საბუღალტრო მხით		
		მთლიანი საბუღალტრო დონეზელება	ავტორიზირებული გარეუბრების ზარალი	საბუღალტრო დონეზელება	მთლიანი საბუღალტრო დონეზელება	ავტორიზირებული გარეუბრების ზარალი	საბუღალტრო დონეზელება
სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები							
010	წინასწარი გადახდები	2,164,638.54	-	2,164,638.54	2,629,682.71	-	2,629,682.71
020	წინასწარი გადახდები საქონლისა და მომსახურებისათვის	13,000.00	-	13,000.00	201,076.69	-	201,076.69
030	წინასწარი გადახდები გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივებისათვის	1,958,523.38	-	1,958,523.38	2,355,739.02	-	2,355,739.02
040	წინასწარი გადახდები გადასახდელებით	193,115.16	-	193,115.16	72,867.00	-	72,867.00
050	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების გადახდებით	-	-	-	-	-	-
060	ზარტყმული რეზერვებიდან მისაღები აქტივებით მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები	-	-	-	-	-	-
070	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების გადახდებით	-	-	-	-	-	-
080	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების დანაკლისით	-	-	-	-	-	-
090	სულ	2,164,638.54	-	2,164,638.54	2,629,682.71	-	2,629,682.71

1 საბუღალტრო პერიოდის პერიოდული არაფულადი მოთხოვნები

1 კომპანია 1-15 0000 ანგარიშები არსებული არაფულადი მოთხოვნები

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	მთლიანი საბუღალტრო დონეზელება					
		საანგარიშგებო პერიოდის წყისი	საანგარიშგებო პერიოდის გამთავრების დღის წყისი	ზრდა	კლება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	
სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები							
010	წინასწარი გადახდები	2,629,682.71	2,629,682.71	4,328,469.47	4,793,513.64	2,164,638.54	
020	წინასწარი გადახდები საქონლისა და მომსახურებისათვის	201,076.69	201,076.69	72,995.60	261,072.29	13,000.00	
030	წინასწარი გადახდები გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივებისათვის	2,355,739.02	2,355,739.02	3,884,380.97	4,281,596.61	1,958,523.38	
040	წინასწარი გადახდები გადასახდელებით	72,867.00	72,867.00	371,092.90	250,844.74	193,115.16	
050	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივებისათვის	-	-	-	-	-	
060	ზარტყმული რეზერვებიდან მისაღები აქტივებით მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები	-	-	-	-	-	
070	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივებისათვის	-	-	-	-	-	
080	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების დანაკლისით	-	-	-	-	-	
090	სულ	2,629,682.71	2,629,682.71	4,328,469.47	4,793,513.64	2,164,638.54	

ხატვის კოდი	ფასის აღწერა	კატეგორიების მიხედვით					
		ხატვის კოდი	ხატვის აღწერა	ხატვის კოდი	ხატვის აღწერა	ხატვის კოდი	ხატვის აღწერა
010	მედიკამენტების ჯგუფები	-	-	-	-	-	-
020	მედიკამენტების ჯგუფები	-	-	-	-	-	-
030	მედიკამენტების ჯგუფები	-	-	-	-	-	-
040	მედიკამენტების ჯგუფები	-	-	-	-	-	-
050	მედიკამენტების ჯგუფები	-	-	-	-	-	-
060	მედიკამენტების ჯგუფები	-	-	-	-	-	-
070	მედიკამენტების ჯგუფები	-	-	-	-	-	-
080	მედიკამენტების ჯგუფები	-	-	-	-	-	-
090	მედიკამენტების ჯგუფები	-	-	-	-	-	-

097096 *See* 097089

4444 WOODWARD AVE. #200

1

CLP	Author
-----	--------

100

მუნიციპალიტეტის N8 არამატერიალური აქტივები

සාමාන්‍යයෙන් මිනිසුන් අතර ඇති වන

[illegible][illegible][illegible]

შენიშვნა N9 შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებები

ბელმკერძების #1 დასახელება და აღწერილობა	ფინანსური ვალდებულების მოდული

სტრუქტურის კოდი	შეღავათიანი მომსახურების აღნიშვნის აღწერილობა	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი				წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი			
		დირექტურა 1		დაგროვილი ცვლილებები		დირექტურა 1		დაგროვილი ცვლილებები	
010									
020									
030									
040									
050									
060									
070									
080									

1. იმუდლისხმება თვითღირებულება ან ღირებულების გამაზღვრისათვის გამოყენებული სხვა თანხა

საანგარიშგებო პერიოდი

სტრუქტურის კოდი	შეღავათიანი მომსახურების აღნიშვნის აღწერილობა	სულ	შეღავათიანი მომსახურების ბელმკერძურა					
			ბელმკერძურების დასახელება	მთავრობის პერიოდის ბიუჯეტის მიერ	ბელმკერძურების დასახელება	მთავრობის პერიოდის ბიუჯეტის მიერ	ბელმკერძურების დასახელება	მთავრობის პერიოდის ბიუჯეტის მიერ
010	საანგარიშგებო პერიოდი	-						
020	მუდგება	-						
030	რეკლამის, კომუნიკაციების, მუდგება მუდგება	-						
040	პროდუქტის, კომუნიკაციების (განხილვის)	-						
050	განხილვის	-						
060	რეკლამის, კომუნიკაციების მუდგება მუდგება	-						
070	მხედ. მუდგება	-						
080	საბოლოო ნაშთი	-						

საანგარიშგებო პერიოდი

სტრუქტურის კოდი	შეღავათიანი მომსახურების აღნიშვნის აღწერილობა	სულ	შეღავათიანი მომსახურების ბელმკერძურა					
			ბელმკერძურების დასახელება	მთავრობის პერიოდის ბიუჯეტის მიერ	ბელმკერძურების დასახელება	მთავრობის პერიოდის ბიუჯეტის მიერ	ბელმკერძურების დასახელება	მთავრობის პერიოდის ბიუჯეტის მიერ
010	საანგარიშგებო პერიოდი	-						
020	მუდგება	-						
030	რეკლამის, კომუნიკაციების, მუდგება მუდგება	-						
040	პროდუქტის, კომუნიკაციების (განხილვის)	-						
050	განხილვის	-						
060	რეკლამის, კომუნიკაციების მუდგება მუდგება	-						
070	მხედ. მუდგება	-						
080	საბოლოო ნაშთი	-						

საანგარიშგებო პერიოდი

შეღავათიანი მომსახურების ბელმკერძურა

სტრუქტურის კოდი	მედიკამენტი მომსახურების აქტივების დაგროვილი ზღვრული	სულ	ხელშეკრულების დასახელება			
			მთავრობის აბსტრუქტი აქტივები	პირდაპირი მდიდრული	მთავრობის აბსტრუქტი აქტივები	პირდაპირი მდიდრული
010	საქონელი ნაწილი	-	-	-	-	-
020	მედიკამენტი მომსახურების ხარჯი (საქონელი ნაწილი) 2	-	-	-	-	-
030	მედიკამენტი მომსახურების ხარჯი (საქონელი ნაწილი) 1	-	-	-	-	-
040	მედიკამენტი მომსახურების ხარჯი (საქონელი ნაწილი) 2	-	-	-	-	-
050	საბიუჯეტო ნაწილი	-	-	-	-	-

2. განმარტება გაუფასურების ხარჯის ამ გაუფასურების ხარჯის უკონსტანტების მიხედვით

სტრუქტურის კოდი	გაუფასურების	საქონელი ნაწილი	საინვესტიციო პროექტის დასახელება	შედეგები			
				პირდაპირი მდიდრული	მთავრობის აბსტრუქტი აქტივები	სულ	საბიუჯეტო ნაწილი
010	მედიკამენტი მომსახურების ხარჯი (საქონელი ნაწილი)	0	0	0	0	-	-
020	მედიკამენტი მომსახურების ხარჯი (საქონელი ნაწილი) 1	0	0	0	0	-	-
030	მედიკამენტი მომსახურების ხარჯი (საქონელი ნაწილი) 2	0	0	0	0	-	-
040	მედიკამენტი მომსახურების ხარჯი (საქონელი ნაწილი) 1	0	0	0	0	-	-
050	მედიკამენტი მომსახურების ხარჯი (საქონელი ნაწილი) 2	0	0	0	0	-	-
060	მედიკამენტი მომსახურების ხარჯი (საქონელი ნაწილი) 1	0	0	0	0	-	-
070	მედიკამენტი მომსახურების ხარჯი (საქონელი ნაწილი) 2	0	0	0	0	-	-
080	მედიკამენტი მომსახურების ხარჯი (საქონელი ნაწილი) 1	0	0	0	0	-	-
090	მედიკამენტი მომსახურების ხარჯი (საქონელი ნაწილი) 2	0	0	0	0	-	-
100	მედიკამენტი მომსახურების ხარჯი (საქონელი ნაწილი) 1	0	0	0	0	-	-

შენიშვნა N10 ფინანსური იჯარით აქტივები და ვალდებულებები

საღარიბეში პერიოდებში:

ა) ფინანსური იჯარით მიღებული არაფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება და აღიარდება, როგორც მონიტორი აქტივები, არამატერიალური აქტივები ან საინვესტიციო შენება IFRS 17-ის, IFRS 16-ის ან IFRS 31-ის შესაბამისად

სტრუქტურა ხ. კოდი	ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივები	საანგარიშგები პერიოდის საბოლოო ნაშთი				წინა საანგარიშგები პერიოდის საბოლოო ნაშთი			
		დირექტულება 1	დაგროვილი ცვლილებები	დაგროვილი გავრცელების ზარალი	საბალანსო დირექტულება	დირექტულება 1	დაგროვილი ცვლილებები	დაგროვილი ზარალი	საბალანსო დირექტულება
010		-	-	-	-	-	-	-	-
020		-	-	-	-	-	-	-	-
030		-	-	-	-	-	-	-	-
040		-	-	-	-	-	-	-	-
050		-	-	-	-	-	-	-	-
060		-	-	-	-	-	-	-	-
070		-	-	-	-	-	-	-	-
080	სულ	-	-	-	-	-	-	-	-

1. იმპლემენტაცია თვითღირებულება ან დირექტულების განმარტების გამოყენებული სხვა თანხა

საანგარიშგები პერიოდი

სტრუქტურა ხ. კოდი	ვალდებულებები ფინანსური იჯარით	საწყისი ნაშთი	მაგარიზაციის პერიოდის გადასწორებული	ზარალი	კლება	საბოლოო ნაშთი
010	მიმდინარე ვალდებულებები	-	-	-	-	-
020	გრძელვადიან ფინანსურ იჯარაზე გადასადებული თანხების მიმდინარე ნაწი	-	-	-	-	-
030	გრძელვადიანი ვალდებულებები	-	-	-	-	-
040	გრძელვადიან პერიოდში ფინანსურ იჯარაზე გადასადებული თანხები	-	-	-	-	-

Interpretation: The results suggest that the use of a structured approach to the assessment of the patient's history and physical examination can improve the accuracy of the diagnosis.

[illegible][illegible]

შენიშვნა N12 მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები

პერიოდის ნაწილი	ვალდებულებები	საინფორმაციო პერიოდის მთელი	საინფორმაციო პერიოდის გადასტურებული საწყობო ნაწილი	წესება				საინფორმაციო პერიოდის მთელი
				საწყობი	საწყობი 1	საწყობი	საწყობი 1	
მოკლევადიანი ფინანსური ვალდებულებები								
010	მოკლევადიანი ნაპიჯები თანხები საბიუჯეტო სახსრებით	-	-	-	-	-	-	-
020	მოკლევადიანი ნაპიჯები თანხები საბიუჯეტო სახსრებით ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-
030	მოკლევადიანი ნაპიჯები თანხები საბიუჯეტო სახსრებით უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-
040	მოკლევადიანი ნაპიჯები არასაბიუჯეტო სახსრებით	-	-	-	-	-	-	-
050	მოკლევადიანი ნაპიჯები თანხები არასაბიუჯეტო სახსრებით ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-
060	მოკლევადიანი ნაპიჯები თანხები არასაბიუჯეტო სახსრებით უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-
070	მოკლევადიანი ფასიანი ქაღალდები ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-
080	მოკლევადიანი ფასიანი ქაღალდები უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-
090	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნაპიჯები თანხების მიმდინარე ნაწილი	76,302.00	76,302.00	-	76,302.00	76,302.00	-	76,302.00
100	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნაპიჯები თანხების მიმდინარე ნაწილი ეროვნულ ვალუტაში	76,302.00	76,302.00	-	76,302.00	76,302.00	-	76,302.00
110	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნაპიჯები თანხების მიმდინარე ნაწილი უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-
120	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნაპიჯები თანხების მიმდინარე ნაწილი	-	-	-	-	-	-	-
130	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნაპიჯები თანხების მიმდინარე ნაწილი ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-
140	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნაპიჯები თანხების მიმდინარე ნაწილი უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-
გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები								
150	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნაპიჯები თანხები	190,759.00	190,759.00	-	-	-	-	-
160	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნაპიჯები თანხები ეროვნულ ვალუტაში	190,759.00	190,759.00	-	-	-	76,302.00	114,457.00
170	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნაპიჯები თანხები უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-	76,302.00	114,457.00
180	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნაპიჯები თანხები	-	-	-	-	-	-	-
190	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნაპიჯები თანხები ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-
200	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნაპიჯები თანხები უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-
210	გრძელვადიანი ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	-	-	-	-
220	გრძელვადიანი ფასიანი ქაღალდები ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-
230	გრძელვადიანი ფასიანი ქაღალდები უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-

1. აღნიშნული მონაცემები წარმოადგენს საინფორმაციო ხასიათს.

პერიოდის ნაპიჯი	საინფორმაციო პერიოდის მთელი	საინფორმაციო პერიოდის გადასტურებული საწყობი ნაშენი	საინფორმაციო პერიოდის მთელი
010	-	-	-
020	-	-	-
030	-	-	-
040	-	-	-

შენიშვნა N15 შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან

სააღრიცხვო პერიოდში:
მოქმედებითი გაცვლითი ოპერაციებიდან შემოსავლების აღრიცხვისათვის გამოყენებული
სააღრიცხვო პერიოდები

შენიშვნა N15ა შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან განდა გრძელვადიანი აქტივების გაცვლითი მიღებული მოგება/(ზარალისა)

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა				წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
		საბოუჯებო სახსრები	არასაბოუჯებო სახსრები	სულ		
010	შემოსავლები საკუთრებიდან	822,643.10	-	822,643.10		864,498.80
020	საპროცენტო შემოსავლები	498,260.61	-	498,260.61		768,951.55
030	დარიცხვებიდან შემოსავლები	-	-	-		-
040	რენტებიდან შემოსავლები	324,382.49	-	324,382.49		95,547.25
050	შემოსავლები საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან	1,625,187.54	309,833.29	1,935,020.83		1,090,732.34
060	საქონლის გაყიდვებიდან შემოსავლები	-	-	-		-
070	მომსახურების გაწევიდან შემოსავლები	1,625,187.54	309,833.29	1,935,020.83		1,090,732.34
080	ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	-	-	-		-
090	მიმდინარე ტრანზფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებით	-	-	-		-
100	კაპიტალური ტრანზფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებით	-	-	-		-
110	სულ	2,447,830.64	309,833.29	2,757,663.93		1,955,231.14

შენიშვნა N15ბ გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა				წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
		საბოუჯებო სახსრები	არასაბოუჯებო სახსრები	სულ		
010	გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	243,794.71	-	243,794.71		984,212.23
020	ძირითადი აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	243,794.71	-	243,794.71		984,212.23
030	საინვესტიციო ქონების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-		-
040	არამატერიალური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-		-
050	სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-		-

[illegible]

სტრუქტურის კოდები	დასახელება	სამეცნიერებლო აქტივობების ზოგადი			გრძელადგენილი აქტივობების ზოგადი
		სამეცნიერებლო აქტივობები	კვალიფიკაციის აქტივობები	სხვა	
010	სამეცნიერებლო აქტივობების ზოგადი	-	-	-	-
020	მეცნიერებლო აქტივობების ზოგადი	-	-	-	-
030	მეცნიერებლო აქტივობების ზოგადი	-	-	-	-
040	მეცნიერებლო აქტივობების ზოგადი	-	-	-	-
050	მეცნიერებლო აქტივობების ზოგადი	-	-	-	-
060	მეცნიერებლო აქტივობების ზოგადი	-	-	-	-
070	მეცნიერებლო აქტივობების ზოგადი	-	-	-	-
080	მეცნიერებლო აქტივობების ზოგადი	-	-	-	-
090	მეცნიერებლო აქტივობების ზოგადი	-	-	-	-
100	სხვა მეცნიერებლო აქტივობები	-	-	-	-
110	სამეცნიერებლო აქტივობების ზოგადი	-	-	-	-
120	მეცნიერებლო აქტივობების ზოგადი	-	-	-	-
130	მეცნიერებლო აქტივობების ზოგადი	-	-	-	-
140	მეცნიერებლო აქტივობების ზოგადი	-	-	-	-
150	მეცნიერებლო აქტივობების ზოგადი	-	-	-	-
160	მეცნიერებლო აქტივობების ზოგადი	-	-	-	-
170	მეცნიერებლო აქტივობების ზოგადი	-	-	-	-
180	მეცნიერებლო აქტივობების ზოგადი	-	-	-	-
190	მეცნიერებლო აქტივობების ზოგადი	-	-	-	-
200	სხვა მეცნიერებლო აქტივობები	-	-	-	-
		432,109.08	-	432,109.08	-

[illegible]

2537

2537

N17 6 965659000 ԽՈՐՀԿՆԵՐ

2017

შენიშვნა N18 სხვადასხვა შემოსავლები და ხარჯები

საბრუნველ ბიუჯეტები:

მთლიანი სხვადასხვა შემოსავლები და ხარჯები აღნიშნულ შემოსავლებსა და ხარჯებს შორის

საბიუჯეტო და საბიუჯეტო-გარეშე ფინანსური დასახელები		საბიუჯეტო და საბიუჯეტო-გარეშე ფინანსური დასახელები			წინა პერიოდის ბიუჯეტი
ხარჯების კოდი	დასახელება	საბიუჯეტო დასახელება	საბიუჯეტო-გარეშე დასახელება	სულ	წინა პერიოდის ბიუჯეტი
სხვადასხვა შემოსავლები					
010	შესაღებოთ ვალუტის გაცემის კურსის ცვლილებით ფლობიდან მიღებული მოგება	-	-	-	2,548.82
020	შესაღებოთ ვალუტაში აქტივების გადაანგარიშების შედეგად ფლობიდან მიღებული მოგება	-	-	-	1,274.41
030	შესაღებოთ ვალუტაში ვალდებულებების გადაანგარიშების შედეგად ფლობიდან მიღებული მოგება	-	-	-	-
040	კაპიტალ-მედიაციით აღრიცხული ინვესტიციების ფლობით მიღებული მოგება	-	-	-	-
050	სხვადასხვა შემოსავლები	-	-	-	1,274.41
სხვადასხვა ხარჯები					
060	შესაღებოთ ვალუტის გაცემის კურსის ცვლილებით ფლობიდან წარმოქმნილი ზარალი	264.40	-	264.40	3,158.10
070	შესაღებოთ ვალუტაში აქტივების გადაანგარიშების შედეგად ფლობიდან წარმოქმნილი ზარალი	-	-	-	0.05
080	შესაღებოთ ვალუტაში ვალდებულებების გადაანგარიშების შედეგად ფლობიდან წარმოქმნილი ზარალი	-	-	-	-
090	კაპიტალ-მედიაციით აღრიცხული ინვესტიციების ფლობით	-	-	-	-
100	სხვადასხვა ხარჯები	264.40	-	264.40	3,158.05

შენიშვნა N19 ფულადი სახსრები გადასახადებიდან 1

სტრიქონი ს კოდი	საგადასახადო შემოსავლების დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
010	ფიზიკური პირებისგან საშემოსავლო გადასახადი	-	-
020	კორპორაციებიდან და სხვა საწარმოებიდან მოგების გადასახადი	-	-
030	ქონების გადასახადი	6,477,646.30	6,446,538.25
040	დღგ	23,936,186.90	21,513,274.95
050	აქციები	-	-
060	საბაჟო და იმპორტის მოსაკრებლები	-	-
070	სხვა საგადასახადო შემოსავლები	-	-
080	სულ	30,413,833.20	27,959,813.20

¹ იქცევა შესაბამისი ერთეულების მიერ, საკასო მეთოდის შესაბამისად

შენიშვნა 21. ფაქტობრივად და საკანონმდებლო, საინვესტიციო და ფინანსური კაპიტალის ბაზრის განვითარების მიზნით.

[illegible]

ქვემოთ მოცემული ამ განცხადებაში მან, რომელსაც ამ განცხადებას დაეძახებოდა სახელიცნა.

² ბიულეტენი შეიტანეს
(შეიტანა) ჩემს ჟურნალში.

3. ავტორის მიერ გამოცემული ნაშრომის საფუძველზე შედგენილი სემინარების პროგრამა

[illegible]

மறுபடியும் உயர்ந்த, சோகமான, உயர்ந்த

ბუნებრივად უფრო ადვილია, ვიდრე სწავლა, რომელიც მოიცავს მათ, ვინც უფრო მეტად უნდა შეისწავლოს.

0050 834 92 000 assessing@u-bonn.de www.assessing.uni-bonn.de

[illegible]

**მუნიციპალიტეტის 2024 წლის კონსოლიდირებული (ნაერთი) ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები**

**შენიშვნა N1 სააღრიცხვო პოლიტიკები და სხვა განმარტებითი შენიშვნები
21**

1. ინსტრუქციების და სტანდარტების ჩამონათვალი, რის შესაბამისადაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება; ასევე, სტანდარტების და ინსტრუქციების ის ჩანაწერები, რომელთა გათვალისწინება ვერ მოხდა ფინანსური ანგარიშგების მომზადების/წარდგენის დროს; ასევე, ამ მაღასტრუქტურის გამომწვევი მიზეზები

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ინსტრუქციების:

- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 4 თებერვლის #24 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და წარდგენის წესის“, შესახებ;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020წ. 15 იანვრის N 17 ბრძანებით დამტკიცებული “ საბიუჯეტო ორგანიზაციების ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა გეგმის და მისი გამოყენების შესახებ;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 5 მაისის N 108 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბას-ების) საფუძველზე ფინანსური აღრიცხვა-ანგარიშგების წარმოების შესახებ“;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსური ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ და
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2019 წლის 5 აპრილის #99 ბრძანებით დამტკიცებული „საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციის დამტკიცების თაობაზე „
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2014 წლის 31 დეკემბერი№424 ბრძანებით დამტკიცებული "სახელმწიფო ხაზინის მომსახურებაზე მყოფი ორგანიზაციების მიერ გადახდებისგანორციელების წესის შესახებ“ და შემდგომი საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე:

- სსბასს 1** – ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა;
- სსბასს 2** – ფულადი სახსრების მოძრაობის შესახებ ანგარიშგება;
- სსბასს 3** – სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები;
- სსბასს 5** – ნასესხები სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯები;
- სსბასს 9** – შემოსავალი გავლდითი ოპერაციებიდან

სსბასს 12 – მატერიალური მარაგები
სსბასს 13 – იჯარა;
სსბასს 14 – ანგარიშგების თარიღის შემდგომი მოვლენები;
სსბასს 17 – ძირითადი აქტივები;
სსბასს 19 – ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები;
სსბასს 21 – ფულადი სახსრების არწარმოქმნილი აქტივების გაუფასურება;
სსბასს 23 – შემოსავალი არაგაცვლითი ოპერაციებიდან (გადასახადები და ტრანსფერები);
სსბასს 24 – ბიუჯეტის შესახებ ინფორმაციის წარდგენა ფინანსურ ანგარიშგებაში;
სსბასს 26 – ფულადი სახსრების წარმოქმნილი აქტივების გაუფასურება
სსბასს 31 – არამატერიალური აქტივები;
სსბასს 35 – კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება;
სსბასს 36 – ინვესტიციები მეკავშირე ერთეულებსა და ერთობლივ საემიანოებში;
საემიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე და მარდამავალი ეტიპის შიდა საადრიგვო ჰოლიტიკის შესაბამისად, საანგარიშო პერიოდში მოქმედი სხვა სტანდარტები ბუღალტრულ აღრიცხვაში მუნიციპალიტეტს არ გამოუყენებია.
ანგარიშგების თადირისთვის მუნიციპალიტეტში და კანტროლირებულ ერთეულებში (მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებულ ა(ა)იპ-ებში) არ იყო დასრულებული ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის კანონმდებლობით განსაზღვრული სავალდებულო ინვესტირიზაცია.

2. ძირითადი საადრიგვო ჰოლიტიკების აღწერილობები

სსბასს საფუძველზე დარიცხვის მეთოდით მომზადებული საერთო დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს მუნიციპალიტეტის ფინანსური მდგომარეობის, მისი საემიანობის, ფინანსური შედეგებისა და ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ ისეთ ინფორმაციას, რომელიც მომხმარებლებს შეუძლიათ გამოიყენონ რესურსების განაწილებაზე გადაწყვეტილების მისაღებად და ასახავს მუნიციპალიტეტის ანგარიშვალდებულებასა და პასუხისმგებლობას, მისთვის მიწოდებული რესურსების მიმართ. ეს ინფორმაციებია:

- ა) ინფორმაცია, ფინანსური რესურსების წყაროების, განაწილებისა და გამოყენების შესახებ;
- ბ) ინფორმაცია იმის შესახებ, როგორ დააფინანსა ერთეულმა თავისი საემიანობები და როგორ შეასრულა ფულად სახსრებთან დაკავშირებული მოთხოვნები;

მ) ინფორმაცია, რომელიც საფუძველზეც შეიძლება შეფასდეს მუნიციპალიტეტის ქმედუნარიანობა, დააფინანსოს თავისი საქმიანობები და შესრულოს დაკისრებული პასუხისმგებლობები და ვალდებულებები;

დ) ინფორმაცია, ერთეულის ფინანსური მდგომარეობისა და მისი ვალდებულებების შესახებ; და
ე) აგრეგირებული ინფორმაცია, რომლის მიხედვით შესაძლებელია მიღწეული შედეგების მიხედვით შეფასდეს საბიუჯეტო ხარჯების ეფექტიანობა და მიზნობრიობის დაცვა;

- კანონიერად მოხდა თუ არა რესურსების განაწილება და გამოყენება, დამტკიცებული ბიუჯეტის შესაბამისად;

- მოხდა თუ არა რესურსების განაწილება და გამოყენება იურიდიული და სახელმძღვანელო მითითებების, მათ შორის, შესაბამისი საკანონმდებლო ორგანოების მიერ დადგენილი ფინანსური შეზღუდვების შესაბამისად;

მუნიციპალიტეტის მიერ, რომლებიც იმყოფება ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის ბუღალტრული აღრიცხვის დარიცხვის მეთოდზე გადასვლის პროცესში და პირველად გამოყენებულ სსბასს, (მომზადებულია სსბასს 33—დარიცხვის მეთოდის საჯარო პერიოდის სსბასს-ის შესაბამისი ფინანსური ანგარიშგების (სსბასს) პირველად გამოყენება, თანახმად მარდამავალი ანგარიშგებაში სამართლიანად არის წარდგენილი ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის სტანდარტების დებულებები. ფინანსური ფინანსური შედეგების და ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ და არ ეწინააღმდეგება საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს) საფუძველზე სახელმწიფო მმართველობის სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის ფინანსური ანგარიშგების მარეგულირებელი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს. ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა ეკონომიკური კრიტერიუმების გათვალისწინებით არის წარდგენილი. სსბასს განსაზღვრული ყველა მიზანის მიღწევა არ არის სავალდებულო, რადგან მუნიციპალიტეტის მიზანს არ წარმოადგენს და არ არის ორიენტირებული მიღების მიღებაზე - კანონმდებლობითი პასუხისმგებელია საზოგადოებისთვის მომსახურების უსასყიდლოდ მიწოდებაზე, როგორც ეს პროგრამული ბიუჯეტით არის განსაზღვრული. საანგარიშგებო პერიოდში განხორციელებული ოპერაციების უფრო სრულყოფილად წარმოჩენის მიზნით, ფინანსურ ანგარიშგებასთან ერთად წარდგენილია დამატებითი ინფორმაცია, მათ შორის ინფორმაცია, იმ შეხლების შესახებ, რომლებიც არ აკმაყოფილებს ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარების კრიტერიუმებს,

მუნიციპალიტეტის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და სახელმწიფო ხაზინაში წარდგენის ვალდებულება, აღგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის მოთხოვნების გათვალისწინებით, აკისრია მუნიციპალიტეტს და დადგენილია სსბასს საფუძველზე მომზადებულ შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის დოკუმენტით. მუნიციპალიტეტის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკა ასახავს იმ სპეციფიკურ საკითხებს, რომელიც არ რეგულირდება საქართველოს საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის მარეგულირებელი მეთოდოლოგიით და სსბასს (IPSA5) -ით და იწვევს მათი მოთხოვნებიდან გადახრას, ან მეთოდოლოგია და სტანდარტები იძლევა არჩევანის უფლებას.

უზრუნველყოფილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების სისრულე - მოიცავს ყველა კონტროლირებული ერთეულის - მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებულ და საბიუჯეტო კოდექსით საბიუჯეტო ორგანიზაციად განსაზღვრულ ა(ა)იპ-ების ფინანსურ ანგარიშგებებს. კონტროლირებული ერთეული არ გამოირიცხება კონსოლიდაციიდან იმ მიზეზით, რომ მისი საქმიანობები განსხვავდება ეკონომიკურ ერთეულში შემავალი სხვა ერთეულების საქმიანობისაგან (საქონლისა და მომსახურების ეკონომიკურად

მნიშვნელოვანი ფასებით ახდენს მიწოდებას მაშინ როდესაც ეკონომიკურ ერთეულში შემავალი სხვა ერთეულები უსასყიდლოდ ან/და ეკონომიკურად უმნიშვნელო ფასებით დაა.შ.; კონსოლიდირებული და ა(ა)იპ-ების ფინანსური ანგარიშგებები მომზადებულია ერთიანი სააღრიცხვო პოლიტიკით, რომელიც სამოქმედოდ მიღებულია მუნიციპალიტეტის მიერ. ასევე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს, დაცულია ანგარიშგების ხარისხობრივი მახასიათებლების ყველა კრიტერიუმი, არაარსებითი გამოწვევების გარდა. საბაჟს მოთხოვნების გათვალისწინებით სრული კონსოლიდაცია ვერ განხორციელდა, ვინაიდან ხაზინის ელექტრონული საინფორმაციო სისტემით გათვალისწინებული ელექტრონული მთავარი წიგნის ფუნქციონალი ამ ეტაპზე დასრულებული სახით არ ფუნქციონირებს და ინფორმაცია, საანგარიშგებო პერიოდში მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტიდან ა(ა)იპ-ებისთვის სუბსიდიის მუხლით გამოყოფილი ასიგნებების ფარგლებში გაწული საკასო ხარჯები ეკონომიკური მინარსის მიხედვით არ არის აღრიცხული, ვინაიდან სუბსიდიის ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლებად არ არის დეტალიზებული (სუბსიდიის ხარჯების ქვეტიპებს დეტალური მუხლების მიხედვით ხაზინის სისტემა არ ითვალისწინებს და საკასო ხარჯების გაწევა და აღრიცხვა ქვეტიპებად არ ხდება). მოთხოვნები და ვალდებულებები, რომლებიც წარმოშობილია მუნიციპალიტეტისა (მაკონტროლებულსა) და კონტროლირებულ ერთეულებს შორის შიდა ოპერაციებით, ფინანსური ანგარიშგებიდან ელიმინირებულია, ხოლო კონსოლიდაციას დაქვემდებარებულ ერთეულებს შორის შიდა ოპერაციებით, ფინანსური ანგარიშგებიდან ელიმინირებულია, ხოლო კონსოლიდაციას ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია საანგარიშო წლის საწყის თარიღსა და ფინანსური ანგარიშგების თარიღს შორის მომდარე ყველა ეკონომიკური მოვლენა, რომლებიც დაჯამებულია მათი ეკონომიკური მახასიათებლების მიხედვით.

ფინანსური ანგარიშგების ელემენტებია:

- ა) აქტივები;
- ბ) ვალდებულებები;
- გ) წმინდა აქტივები/კაპიტალი;
- დ) შიოსავლები;
- ე) ხარჯები;
- ვ) წმინდა აქტივებში /კაპიტალში განხორციელებული სხვა ცვლილებები;
- ზ) ფულადი სახსრების ნაკადები.

მუნიციპალიტეტი ბუღალტრულ აღრიცხვაში იყენებს შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულ საბაჟს საფუძველზე მომზადებულ სამუშაო ანგარიშთა გეგმას. სამუშაო ანგარიშების გეგმის სტრუქტურა ასევე ითვალისწინებს:

საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნებს;

მმართველობითი აღრიცხვის და შესაბამისი ანაღიური აღრიცხვის წესებს და პირობებს;

სტატისტიკურ და სხვა არაფინანსური ანგარიშების მომზადების წესებს.

ბუღალტრულ ანგარიშებზე ჩანაწერების შეტანის საფუძველს წარმოადგენს პირველადი აღრიცხვის გარე და შიდა დოკუმენტი, რომელიც ასახავს ეკონომიკური მოვლენის მოხდენის ფაქტს. ეკონომიკური მოვლენების მოკლესიტო ბუღალტრულ ანგარიშებზე ასახვა ხდება პირველად დოკუმენტებში მითითებული ოპერაციების და სხვა მოვლენების მოხდენის თარიღით და მიეკუთვნება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებას, რომელსაც უკავშირდება აღნიშნული მოვლენა. მუდმივ და დროებით ანგარიშებზე ჩანაწერები კეთდება ორმაგი ჩაწერის პრინციპის გამოყენებით, ფულად გამოსახულებაში. დროებით ანგარიშებზე ასახული შემოსავლები და ხარჯები

საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ანგარიშგების თარიღისთვის 31 დეკემბერს გადაიხურება წმინდა აქტივების/კაპიტალის ანგარიშებზე. საცნობარო ანგარიშები გამოიყენება ფინანსური მდგომარეობის და შედეგების შესახებ დამატებითი ფინანსური ინფორმაციის წარსადგენად. საცნობარო ანგარიშებზე ჩანაწერები კეთდება ორმაგი ჩანაწერის პრინციპის გამოყენების გარეშე, ფულად გამოსახულებად.

მუნიციპალიტეტის და ყველა კონტროლირებული ერთეულების მიერ საბიუჯეტო ასიგნებები გამოყენებული იყო დამტკიცებული ბიუჯეტის შესაბამისად. საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით დასაბაზნო მომსახურების პრინციპებით განსაზღვრული მოთხოვნები, გადახდების განხორციელების წესებით დადგენილ ეტაპებზე (ვალდებულებების რეგისტრაცია, წინასწარი გადახდა, დამოწმება) დაცულია, ხარჯები გაწეულია და ფინანსური ვალდებულებები საანგარიშო პერიოდში აღიარებულია „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ მოთხოვნების დაცვით, რაც ითვალისწინებს: - შესაბამისი დაზუსტებული ბიუჯეტით გათვალისწინებული ასიგნების ზევით გადახდაზე ვალდებულების აღება დაუმჯებელია; ასევე ასიგნებების ზევით ფინანსური ვალდებულების აღება დაუმჯებელია, გარდა საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებითა და მრავალწლიანი შესყიდვებით ნაკისრი ვალდებულებებისა.

საბიუჯეტო თანხების გადახანჯვა არ მომხდარა. ხარჯები არ გაწეულა ასიგნების გარეშე, გარდა კანონდებლობით განსაზღვრული გამოწვევებისა. კანონმდებლობით განსაზღვრული და საბაზნო მომსახურების პრინციპებით დაშვებული გამოწვევები მიღმა დამტკიცებული პოლიტიკის მიხედვით გამოყენებულია როგორც დარიცხვის მეთოდით ხარჯების აღრიცხვის, ასევე ბიუჯეტის საკასო შესრულების დროს, საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური და უწყვეტი მომსახურების ხარჯებთან მიმართებაში.

მუნიციპალიტეტის ფინანსური ანგარიშგება მომხდებოდა ფუნქციონირებადობის პრინციპის საფუძველზე - მომდევნო საბიუჯეტო წელს გამოყოფილი რესურსებით განაგრძობს ფუნქციების შესრულებას და პროგნოზირებად მომავალში არ იგეგმება რეორგანიზაცია ან ლიკვიდაცია.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს არსებით შეცდომებს: არ არის გამოტოვებული არსებითი აღრიცხვის ელემენტები ან არც არსებითი უზუსტობებია დამკვეთი, რომელიც ინდივიდუალურად ან ერთობლიობაში გავლენას მოახდენს მომხმარებლის მიერ ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე ან მომხმარებლის შეფასებებზე. არსებითობის შეფასება ხდება შიდა საარჩევნო პოლიტიკით განსაზღვრული კრიტერიუმებით, რომელიც ითვალისწინებს შეფასებას რიცხობრივი მაჩვენებლის ან შინაარსის მიხედვით, რომელსაც ძირითადად განსაზღვრავს პროგრამული ბიუჯეტის მოთხოვნები, საბიუჯეტო კანონმდებლობა და ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსი.

ფინანსური ანგარიშგების პაკეტი მოიცავს:

- (ა) ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება;
- (ბ) ფინანსური შედეგების ანგარიშგება;
- (გ) წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება;
- (დ) ბიუჯეტისა და რეალური თანხების შედარება;
- (ე) განმარტებითი მუნიშვნა.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია გასული პერიოდის შესაღარიისი ინფორმაცია, მიმდინარე პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში წარდგენილი ყველა რიცხოვრივი მონაცემის შესაბამისად, გარდა ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნისა (შენიშვნა #20).

სსბასს 1 თანახმად: როდესაც ივლება ფინანსურ ანგარიშგებაში მუხლების წარდგენის ფორმა ან კლასიფიკაცია, უნდა მოხდეს შესაღარიისი თანხების რეკლასიფიკაცია, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც რეკლასიფიკაცია შეუძლებელია. შეუძლებელი მოთხოვნის შესრულება შეუძლებლად მიიჩნევა მაშინ, როდესაც ერთეულს არ შეუძლია მისი დაკმაყოფილება, ყველა გონივრული მცდელობის მიუხედავად.

როდესაც შესაღარიისი თანხების რეკლასიფიკაციის განხორციელება შეუძლებელია, ერთეულმა განმარტებითი შენიშვნებში უნდა ახსნას:

- (ა) თანხების რეკლასიფიკაციის განხორციელებლობის უშუალო მიზეზი; და
- (ბ) იმ შესწორებების ხასიათი, რომლებიც საჭირო იქნებოდა იმ შემთხვევაში, თუ მოხდებოდა თანხების რეკლასიფიკაცია.

სსბასს ეს რეკომენდაცია გათვალისწინებულია: - მუნიციპალიტეტის ბუღალტრული აღრიცხვის აღრიწდული საფუძველით. გასულ წლებში ბუღალტრულ აღრიცხვას აწარმოებდა არასრული დარიცხვის მეთოდით და არ აღრიცხვდა ბიუჯეტის შემოსავლებს და ფულად სახსრებს. ბიუჯეტის შემოსულობების და გადასახდელების მოძრაობის ანგარიშგება მზადდებოდა საკასო მეთოდით ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგების ქრილში, რომელიც შესაბამისობაშია ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაზე შენიშვნა #20 სახით განმარტებითი სსბასს პირველად გამოყენების შემთხვევაში, ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაზე შენიშვნა #20 სახით განმარტებითი შენიშვნის მომზადება მოითხოვს არაპირდაპირი მეთოდის გამოყენებას, რისთვის აუცილებელია წინა საანგარიშო პერიოდში აქტივების და ვალდებულებების ცვლილებებზე, ასევე ხარჯებზე და შემოსავლებზე სრული დარიცხვის ინფორმაციის მომზადება. შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულია, გამონაკლისის სახით მიმდინარე პერიოდში ბიუჯეტის შემოსავლების გარკვეული კატიგორიების აღრიცხვა საკასო მეთოდით(სანამ ხაზინის ელტრონულ სისტემაში ელექტრონული მთავარი წიგნი სრული ფუნქციონალით არ ამუშავდება); შესაბამისად მოხდა წინა წლის შემოსავლების რეკლასიფიცირება დარიცხული შემოსავლების სახით, რაც წარმოდგენილია ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში და განგარიშებულია ნამეტნი და დეფიციტი სსბასს მიხედვით. მიუხედავად ამისა, 2024 წლის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, საოპერაციო საქმიანობით ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგებისთვის, ვერ მოხერხდა არაპირდაპირი მეთოდით წინა წლის ფინანსური შედეგების კორექტირებების მაჩვენებლების იმ-გვარად შემოოვება, რაც მუნიციპალიტეტის მისცემდა რეკლასიფიკაციის საშუალებას და ასევე ინფორმაციის ხელახლა შექმნაც შეუძლებელი იყო. არც ინსტრუქციით დამტკიცებული ანგარიშგების ფორმების მონაცემები იძლევა მაკორიკტირებელ სრულ მაჩვენებლებს. შედეგად შეუძლებელია შენიშვნა #20 მიზნებისთვის გასული საანგარიშო წლის მონაცემების შემოოვება. ასევე ანგარიშგების ფორმები არ ითვალისწინებს აქტივების და ვალდებულებების კლასიფიცირებას წყაროების მიხედვით- საბიუჯეტო და საკუთარი სახსრების სახით, ამდენად შენიშვნა #20 - წმინდა ფულადი სახსრების ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან, მომზადებულია ერთიანად ორივე წყაროს მიხედვით. საკუთარი სახსრები მუნიციპალიტეტის საბიუჯეტო შემოსავლებთან მიმართებაში 2%-ს არ აღემატება, შესაბამისად ფულის მოძრაობის ანგარიშგების მიზნებისთვის, საკუთარი სახსრების სახით ფულადი ნაკადების განცალკევებლად წარდგენას არსებითი მნიშვნელობა არ აქვს.

აქტივებისა და ვალდებულებების ან ხარჯებისა და შემოსავლების ურთიერთგადაფარვა, საანგარიშო პერიოდში არ მომხდარა, რომელიც როგორც საბაზს ასევე მოქმედი კანონმდებლობით დაუმკვეთელია, გარდა გამოწაკლისი შემთხვევისა. საანგარიშო პერიოდში გამონაკლის შემთხვევა ადგილი არ ქონია.

შემდგომში მთავრობის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიზნებიდან გამომდინარე, მუნიციპალიტეტის ფინანსური ანგარიშგების კომპონენტების ფორმები წარმოდგენილია ინსტიტუციით დასამტკიცებელი ფორმატით, მათ შორის საბალანსო მუხლები ნულოვანი ნაშთით. განმარტებითი შენიშვნების ცხრილები ნულოვანი ნაშთებით ანგარიშგებაში წარმოდგენილია. ხოლო დაკავშირებული ტექსტური ფინანსური და არაფინანსური ინფორმაციები, მუნიციპალიტეტის საქმიანობისთან დაკავშირებით, ასახულია შენიშვნა #1-ში.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში გაცალკევებულად არის ასახული მიმდინარე და გრძელვადიანი აქტივები და მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ვალდებულებები საბაზს განსაზღვრული კრიტერიუმების მიხედვით. აქტივებისა და ვალდებულებების თითოეული მუხლისათვის ასახულია თანხები, რომელთა მიღება ან დაფარვა მოსალოდნელია:

(ა) საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ არა უმეტეს თორმეტი თვეში (მოკლევადიანი); და

(ბ) საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ თორმეტი თვეზე მეტი პერიოდის განმავლობაში (გრძელვადიანი).

ინსტიტუციით დადგენილი აუცილებელი მუხლების გარდა, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში დამატებითი მუხლების წარდგენის საჭიროება არ არის, ხოლო საცნობარო ანგარიშგებზე ასახული ინფორმაციები გამჭვირვებულისა.

ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში აღიარებულია საანგარიშგებო პერიოდში შემოსავლებისა და ხარჯების ყველა მუხლი, როგორც ნამეტო ან დეფიციტი. შემოსავლებისა და ხარჯების მუხლები განსაზღვრულია საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით და მათგან წარმოებულია საბაზს მოთხოვნები. საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლების გარდა, მუნიციპალიტეტის ფინანსური შედეგების ელემენტების ასახნაშედად, არსებითობის ფაქტორის, შემოსავლებისა და ხარჯების მუხლების შინაარსისა და ფუნქციების გათვალისწინებით, დამატებითი მუხლებისა და სახეულობების და წარდგენის თანამიმდევრულობის შეცვლის აუცილებლობა არ არის. ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში და განმარტებითი შენიშვნებში წარმოდგენილია მთლიანი შემოსავლის ექვემდებარება არ დაჯგუფება/კლასიფიკაცია მოხდა ოპერაციების შინაარსის მიხედვით, ხოლო აღიარებული ხარჯების კლასიფიკაცია - მათი ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, რომელიც უფრო საიმედო და შესაბამის ინფორმაციას იძლევა. ფუნქციების მიხედვით ხარჯები ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული არ არის.

შიდა საადრინგო პოლიტიკის თანახმად, მუნიციპალიტეტის შემოსავალი, კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც მუნიციპალიტეტის მიერ თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის მიღებული ან მისაღები მომსახურების პოტენციალის, ასევე ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას. ასევე, მუნიციპალიტეტის კონსოლიდირებული ერთეულების მიერ, აღმნიშვნელი თვითმმართველობის სახელით ან შესაძლო პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია, რომ შეფასდა:

- მუნიციპალიტეტის მიერ ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების გამოუმუშავების უნარი და
- მუნიციპალიტეტის მოთხოვნილებები, ფულადი სახსრების გამოყენების შესახებ.

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება და განმარტებები წარმოდგენილია **სსბას 2 – ფულადი სახსრების მოძრაობის შესახებ**, შესაბამისად. სსბასს გადახრა და ფულადი სახსრებს აღიარება მუნიციპალიტეტის მიერ განსაზღვრული იქნება შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით და საფუძვლად გამოყენებული იქნება აღგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის ძირითადი პრინციპი - **„დამოუკიდებლობა“** – საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის, ავტონომიური რესპუბლიკების რესპუბლიკური ბიუჯეტებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტების დამოუკიდებლობა, რომელსაც უზრუნველყოფს საკუთარი შემოსულობები და ნაშთი, აგრეთვე საკუთარი გადასახდელების დამოუკიდებლად განსაზღვრის უფლება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება, როგორც ფინანსური ანგარიშგების სავალდებულო კომპონენტი, მომზადებულია პირდაპირი მეთოდით. ანგარიშგებაში ფულად ნაკადებზე ინფორმაციის საფუძველს წარმოადგენს საბიუჯეტო და არასაბიუჯეტო სახსრებით ბიუჯეტების შესრულების ანგარიშგების მაჩვენებლები და სახაზინო ანგარიშებზე შემოსულობებისა და გადასახდელების აღრიცხვის მონაცემები. ხაზინის ერთიან ანგარიშზე საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით ბიუჯეტის შემოსულობების აღრიცხვა-ხაზინის ერთიან ანგარიშზე, როგორც საკასო ხარჯის შემდეგ უკან მობრუნებული თანხები, რომელიც ანგარიშგების თარიღისთვის ასახულია ფულის მოძრაობის ანგარიშგების მონაცემების ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგების მონაცემებთან შეჯერების მიზნით მომზადებულია განმარტებითი შენიშვნა #20 ცხრილის სახით, სადაც ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობების შედეგად წარმოდგენილია არაპირდაპირი მეთოდით.

წმინდა აქტივების/პაზივალის ცვლილებების ანგარიშგებაში ასახულია:

- საანგარიშგებო პერიოდის ნამეტო / დუფიცით;
- სსბასს 3-ის თანახმად სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების შედეგები და აღიარებული შეცდომების კორექტირებები, რომლებიც განცხადებებით არის წარმოდგენილი.

ორ საანგარიშგებო თარიღს (საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისი და დასასრული) შორის წმინდა აქტივების/პაზივალის ცვლილებებით ფინანსურ ანგარიშგებაში ნაჩვენებია წმინდა აქტივების ზრდა ან შემცირება საანგარიშგებო პერიოდში. ანგარიშგებაში ასახულია შემოსავლებისა და ხარჯების ჯამური თანხა.

წინა პერიოდის კაპიტალის საწყისი ნაშთი კორექტირებულია, რაც გამოწვეულია წინა საანგარიშო პერიოდში არასრული დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის წარმოებით. კორექტირების მაჩვენებელი არსებითია შინაარსობრივად /მოცულობითი მაჩვენებლით და ახდენს მნიშვნელოვან გავლენას შესაღარ ინფორმაციაზე. ასევე წინა საანგარიშო პერიოდში დეპოზიტებით ვალდებულებების კატიგორიაში რიცხული ბიუჯეტის გარდამავალი ნაშთი რეკლასიფიცირებულია და გაზრდილია კაპიტალი ვალდებულებების ანუღირებით. გარდამავალი ნაშთი ასახულია ისე, როგორც ბიუჯეტის შემოსავლების აღიარებით წარმოქმნილი გაუხარჯავი ფულადი სახსრები.

სსბასს 24 თანახმად, ფინანსური ანგარიშგების ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება მომზადებულია საკასო მეთოდის შესაბამისად. ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება ინსტრუქციის თანახმად მომზადებულია მხოლოდ ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტისთვის. ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგება მუნიციპალიტეტის მიერ მომზადებულია საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად, ფინანსური ანგარიშგებისგან დამოუკიდებლად. მუნიციპალიტეტის სამეურნეო

ოპერაციების შინაარსი საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით, ძირითადი საქმიანობების აღწერა და შესაბამისი კანონმდებლობა, რომელიც არეგულირებს საბიუჯეტო საქმიანობას, მოცემულია აღმთხოვნივი თვითმართვლილი ერთეულის პროგრამული ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში.

ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენები

მუნიციპალიტეტი სსპს 14 თანახმად ასახავს ანგარიშგების თარიღის შემდგომ მოვლენებს. ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარ მოვლენებს მიეკუთვნება ისეთი მოვლენები, რომლებიც წარმოიქმნება ანგარიშგების თარიღსა და ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღს შორის. მოვლენები, რომლებზეც ერთეულს გააჩნია მტკიცებულებები ანგარიშგების თარიღისათვის პირობების არსებობაზე, განიხილება ანგარიშგების თარიღის შემდგომ მაკორექტირებელ მოვლენებად, ხოლო მოვლენები, რომლებიც მიგვანიშნებს ანგარიშგების თარიღის შემდგომ პერიოდში წარმოქმნილ პირობებზე – ანგარიშგების თარიღის შემდგომ არამაკორექტირებელ მოვლენებად. ანგარიშგების თარიღის შემდგომში მაკორექტირებელი მოვლენების შემთხვევაში ხდება ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების კორექტირება ან ისეთი მუხლების აღიარება, რომლებიც მანამდე არ იყო აღიარებული, ხოლო ანგარიშგების თარიღის შემდგომში არამაკორექტირებელი მოვლენები, რომლებიც დამატებით ინფორმაციას იძლევიან ორგანიზაციის ფინანსური მდგომარეობის შესახებ, აისახება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში და განმარტებით შენიშვნებში აისახება ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარი მხოლოდ ისეთი მაკორექტირებელი და არამაკორექტირებელი მოვლენებიც წარმოიქმნება ანგარიშგების თარიღსა და მუნიციპალიტეტის (მაკონტროლებელი ერთეულის) ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღს შორის პერიოდში. შესდგომ, ანგარიშგების დამტკიცებისა და საბაზინო სამსახურის მიერ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნების თარიღს შორის პერიოდში, მომხდარი მაკორექტირებელი და არამაკორექტირებელი მოვლენების ასახვა მუნიციპალიტეტის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასა და განმარტებით შენიშვნებში არ ხდება.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკების ცვლილებების აღწერილობა, რომლებიც აისახა ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკის რესტროსპექტული გამოყენების სახით; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებით ანალოგიური მონაცემები

საანგარიშო პერიოდში სააღრიცხვო პოლიტიკის რესტროსპექტული გადაანგარიშებით გასული პერიოდის საბოლოო ნაბიჯები არ არის დასაზუსტებული;

4. **წინა პერიოდ(ებ)ის არსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა რეტროსპექტული გადაანგარიშების შედეგად; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებული ანალოგიური მონაცემები**

წინა საანგარიშო პერიოდის არსებითი შეცდომები საბიუჯეტო სახსრებით -405 ლარი და არასაბიუჯეტო სახსრებით - 800 ლარი ანგარიშგების მომზადების დროს გასწორდა რეტროსპექტული გადაანგარიშებით.

5. **წინა პერიოდ(ებ)ის არაარსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა პერსპექტიულად, მიმდინარე პერიოდის ანგარიშგებაში**

ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს არაარსებით შეცდომებს, ვინაიდან არ გამოვლენილა ანგარიშგების მომზადების დროს.

6. **არსებითი არამაკორექტირებადი მოვლენის შესახებ დეტალური ინფორმაცია, ფინანსური შედეგის წინასწარ შეფასებასთან ერთად, ან შესაბამისი მიზეზების მითითებით, თუ რატომ ვერ მოხერხდა ფინანსური შედეგების წინასწარი განსაზღვრა**

7. **კორექტირებები კაპიტალის სხვა ცვლილებების შესახებ;**

2023-2024 წლებში გურჯაანის მუნიციპალიტეტის მერიამ სსპას სტანდარტების შესაბამისად ფინანსური ანალოზის, ქონების 1, და ბუღალტრული აღრიცხვის პროგრამისთვის ჩამოაყალიბა მუნიციპალიტეტის საკუთრებაში არსებული ძირითადი საშუალებების ურთიანი რეესტრი, რამაც გამოიწვია ნაშთების კორექტირება 2024 წლისთვის 2,277,005.91 (ორი მილიონ ორას სამოცდა ჩვიდმეტი ათას ხუთი და ოთხმოცდათერთმეტი)ლარით. გადაანგარიშდა 2025 წლის დასაწყისისთვის ძირითადი აქტივის საწყისი ნაშთები,კერძოდ ცვლილება აისახა „წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების შესახებ“ ანგარიშგების და შენიშვნა #6 ძირითადი აქტივების ფორმაში. ქონების რეესტრის სრულყოფა დასრულებულია და შექმნილია მუნიციპალიტეტის ქონების ურთიანი ნუსხა.

არამაკორექტირებადი მოვლენებს წარმოადგენს კანონმდებლობით დადგენილი გამონაკლისები საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური ხარჯების და უწყვეტი მომსახურების შედეგად წარმოქმნილი ვალდებულებების ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან დაფარვის წესით, რომელიც გამოყენებულია 2024 წლის ხარჯებთან მიმართებაში.

ფულადი სახსრები და ეკავალენტები შენიშვნა N2 ა--თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ფულად სახსრებად ასახულია ხაზინის ერთიან ანგარიშშია სისტემაში ასახული მუნიციპალიტეტის კუთვნილი როგორც საბიუჯეტო, ასევე არასაბიუჯეტო ფულადი სახსრების ნაშთები საანგარიშგებო პერიოდის საწყის და საბოლოო ნაშთების სახით, რომელიც დადასტურებულია სახაზინო და საბანკო ამონაწერებით. უცხოურ ვალუტაში მუნიციპალიტეტის ნაშთი არ ერიცხება. არასაბიუჯეტო სახსრების სახით რიცხული თანხები არის კონტროლირებული ერთეულების - ა(ა)იპ-ების კუთვნილი ფულადი სახსრები, რომლებიც ასახულია ამ ერთეულების ფინანსურ ანგარიშგებაში როგორც მოთხოვნის დებიტორული დავალიანებების სახით მუნიციპალიტეტის მიმართ და მუნიციპალიტეტის მიერ აღრიცხულია, როგორც ვალდებულება ა(ა)იპ-ების მიმართ. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს საბაზის მიხედვით კონსოლიდაციის ფულად არასაბიუჯეტო სახსრებად ელიმინირებულია დებიტორულ-კრედიტორული დავალიანებები და აღიარებულია მუნიციპალიტეტის მიწიჭებული უფლებამოსილებების ფარგლებში, დამატებითი საბიუჯეტო შემოსავლების მიზნით, კომერციულ ბანკებში ექვოალენტებად არ აღიარდება. სააღრიცხვო პერიოდის ფულადი სახსრები არის კონტროლირებული ერთეულების მიერ ანგარიშგების თარიღისათვის რიცხული ფულის ნაშთი, რომელიც საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად, მიიმართება ხაზინის ერთიან ანგარიშზე.

მუნიციპალიტეტის ფულად სახსრების ნაშთში ასახულია საკასო ხარჯების მობრუნების შედეგად სახაზინო კოდზე გაურკვეველი თანხების სტატუსით რიცხული სახსრები, რომელიც ბიუჯეტში მიიმართება მომდევნო საბიუჯეტო წელს, რაგორც ბიუჯეტის შემოსავალი წინა წლებში ბიუჯეტების გამოყენებული სახსრების მობრუნების შედეგად მიღებული შემოსავლები.

მიმდინარე ინვესტიციები და მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებები- შენიშვნა 2 ა--თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

საბაზის-ით განსაზღვრული ინვესტიციები მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია. დებიტორული დავალიანებების სახით მოთხოვნის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც სავარაუდოა მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღნიშნული აქტივისგან. მოკლევადიანი მოთხოვნები თავდაპირველად აღიარდება ნომინალური ღირებულებით, რომელიც ანგარიშგების თარიღისათვის შესაძლებელია შემცირდეს საექვო მოთხოვნების ანგარიშგების თანხებით. ანგარიშგების თარიღისათვის რიცხული მოთხოვნები არის შემოსავლების დაზღვევის მეთოდით აღრიცხვის შედეგად წარმოშობილი მოთხოვნები. შესაძარი ინფორმაციის მომზადების მიზნით, წინა წლის

ბალანსზე რიცხული დებიტორული დავალიანებები რეკლასიფიცირებულია სსბასს საფუძველზე მომზადებული ანგარიშთა გეგმის მიხედვით.

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მუნიციპალიტეტი აფასებს არსებობს თუ არა რაიმე მინიმუმა დებიტორული დავალიანებების გაუფასურების შესახებ **სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულებები**, მიხედვით. თუ თანხების მიღება შეუძლებელია, ამ შემთხვევაში მთლიანად ნულდება შესაბამისი მოთხოვნა და გაუფასურების ზარალი აღიარდება ხარჯად. თუ არსებობს დებიტორული დავალიანების გარკვეული ნაწილის გადაუხდელობის ალბათობა, დარჩენილი დებიტორული დავალიანების ნაშთის შესაბამის ანარიცხები აღიარდება და აღიარდება საეჭვო დებიტორული დავალიანების ხარჯი ზარალის სახით.

თუ მუნიციპალიტეტმა მიიღო თანხები უკვე გაუფასურებული მოთხოვნიდან, მაშინ მიღებული თანხები აღიიცხება როგორც შემოსავალი გაუფასურების უკუმატარების შედეგად და აისახება ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში. საანგარიშო პერიოდში გაუფასურებული დებიტორული დავალიანებების სადრიცხო შეფასების ცვლილებით მუნიციპალიტეტს შეოსსავალი არ მიუღია. მოთხოვნების თანხების ჩამოწერა და დებიტორული დავალიანების დაფარვა ხდება მაშინ, როდესაც:

- მიღებულია მოთხოვნათა დაკავშირებული ყველა უფლებები გადაეცა სხვა პირს;
- მისაღებ თანხებთან დაკავშირებული ყველა უფლებები გადაეცა სხვა პირს;
- მიღებულია მომსახურება ან აქტივი.

ანგარიშგების თარიღისთვის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული დებიტორული დავალიანებები რეალურია და შეფასებულია საიმედოდ. დადასტურებულია, რომ მუნიციპალიტეტში მოსალოდნელია დავალიანებებიდან ეკონომიკური სარგებლის მიღება. პირობითი აქტივები და ჩამოწერილი დებიტორული დავალიანებები საცნობარო ანგარიშებზე მუნიციპალიტეტს ანგარიშგების თარიღისთვის არ ერიცხება.

მატერიალური მარაგები- მუნიციპა #3 -თან დაკავშირებით საადრიცხო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მატერიალური მარაგების აღრიცხვას მუნიციპალიტეტი აწარმოებს სსბასს 12 „მატერიალური მარაგები“ შესაბამისად;

მუნიციპალიტეტის მატერიალური მარაგები არის არაფინანსური აქტივები:

(ა). მომსახურების პროცესში გამოსაყენებელი ნედლეულისა და მასალების ფორმით;

(ბ). გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების - ტექნიკა, ინვენტარი და მოწყობილობების სახით;

(გ.) ნედლეულისა და მასალების და გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების ფორმით, რომლებიც ინახება სხვა ერთეულებზე განაწილებისათვის ჩვეულებრივ (საოპერაციო) რეჟიმში.

(დ.) ნედლეულისა და მასალების და გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების ფორმით, რომლებიც ინახება გაყიდვისთვის.

(ე) მანქანა-დანადგარების სათადარიგო ნაწილებს, გარდა ისეთი სათადარიგო ნაწილებისა, რომლებიც ამაყოფილებს ძირითად აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს, და სხვა მარაგებს.

მატერიალური მარაგები მოიცავს მცირეფასიან მრეწველადიან არაფინანსურ აქტივებს და სხვა დანარჩენ მატერიალურ მარაგებს. მცირეფასიანი აქტივებია - მრავალჯერადი გამოყენების ტექნიკა, ინვენტარი და მოწყობილობა, რომლებიც არ აკმაყოფილებენ საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრულ ძირითადი აქტივების აღიარების კრიტერიუმს, კერძოდ, არ წარმოადგენენ 500 ლარზე მეტი ღირებულების აქტივებს, მიუხედავად იმისა, რომ ერთ წელზე მეტი ხნის ვადით ხდება მათი გამოყენება.

მუნიციპალიტეტი მარაგს აღიარებს იმ თარიღით, როდესაც ხორციელდება აქტივის ფლობასთან დაკავშირებული ყველა ძირითადი რისკისა და სარგებლის მისთვის გადაცემა. მატერიალური მარაგების შეფასებისას იყენებს თვითღირებულების მეთოდს, როდესაც მათი შეძენა ხდება გაცვლითი ოპერაციის გზით. მატერიალური მარაგების თვითღირებულება მოიცავს შეძენის (ტრანსპორტირებისა და სხვა საკლებდელი ხარჯების გათვალისწინებით) დანახარჯს, რომლებიც გაწეულია მის მოცემულ აღმომადე ტრანსპორტირებისათვის და სათანადო მდგომარეობაში მოსაყვანად. მატერიალური მარაგების შესყიდვის შემთხვევაში, გაიწევა საბიუჯეტო კლასიფიკაციის იმ მუხლიდან, საიდანაც ხდება შესყიდვის საკასო ხარჯის გაწევა.

არამაცვლითი ოპერაციის შემთხვევაში მიღებული ისეთი მატერიალური მარაგების შეფასებისას, რომელთაც საბაზისო ღირებულება გააჩნიათ, აღიარდება გადმოცემი ერთეულის მიერ აღნიშნული მატერიალური მარაგების შესაფასებლად მეორე მხარეს წარმოადგენს საბიუჯეტო ორგანიზაცია. სხვა შემთხვევაში მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სსპსს მოთხოვნებს სამართლიანი ღირებულების დადგენაზე.

მარაგები არამაცვლითი ოპერაციით მუნიციპალიტეტს საანგარიშო პერიოდში არ მიუღია.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის მიზნით სსპსს განსაზღვრული ნეტო სარეალიზაციო და ჩანაცვლების ღირებულებები მუნიციპალიტეტის მიერ არ გამოიყენება, კანონმდებლობით განსაზღვრული საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, გარდა გასაყიდი გზით მარაგების გაყიდვის შემთხვევისა. აუქციონის ჩატარების წესის თანახმად, ექსპერტული შეფასებით დგინდება დროის არაკლასიფიცირებული შემოსავლების სახით. გაყიდვის შემთხვევაში საარეალიზაციო ღირებულება აღიარდება რეალიზაციის ხარჯად - სხვა დანარჩენი საქონლისა და მომსახურების ხარჯის კატეგორიაში, ხოლო მიღებული შემოსავალი სრულად აღიარდება დარიცხვის მეთოდით, როგორც საქონლის რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი. ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში აისახება მოგება ან ზარალი, ხოლო შენიშვნა #15 და შენიშვნა #17 სრული შემოსავალი და სრული ხარჯი.

მუნიციპალიტეტის მიერ იმ მატერიალური მარაგების, რომელთა შესყიდვა საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში ხდება ბიუჯეტით განსაზღვრული ასიგნებების ფარგლებში და უსასყიდლოდ განაწილება კონტროლირებულ ან/და სხვა ერთეულებზე, აღიარების შემთხვევაში, ჩანაცვლების ღირებულების განსაზღვრა არ ხდება და ხარჯად აღიარდება თვითღირებულებით.

მატერიალური მარაგები (გარდა გასაყიდად გამიზნული მატერიალური მარაგებისა, რომელთაგანაც დაკავშირებულია შემოსავალის მიღება), შესაბამისი პერიოდის ხარჯად აღიარდება:

- (ა.) განაწილებისას, ექსპლუატაციის გადამცემის მიზნით გაცემის შემთხვევაში;
- (ბ.) საკუთრების უფლების და ყველა რისკის გადაცემისას, უსასყიდლოდ განაწილების შემთხვევაში.

(მ.) მასთან დაკავშირებული მომსახურების გაწევის შემთხვევაში, შესაბამისი მომსახურების დადასტურების შემდეგ.
(დ.) გადაცემისთანავე ან საბოლოო მოხმარების შემთხვევაში, თუ მატერიალური მარაგები გადაცემულია დადგენილი ნორმების ფარგლებში.

მასაყიდად გამიზნული მატერიალური მარაგები ხარჯად აღიარდება იმ პერიოდში, როცა ხდება მასთან დაკავშირებული შემოსავლის აღიარება, როგორც განსაზღვრულია შემოსავლის სააღრიცხვო პოლიტიკით.

მატერიალური მარაგების დაზიანების, გაფუჭების ან სხვა მიზეზით დანაკარგი და დანაკლისი, აღიარდება როგორც ხარჯი ზარალის სახით იმ პერიოდში, როდესაც ჟონდა შემთხვევას ადგილი. მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირება მისი გაუფასურების შემდეგად, აღიარდება როგორც „მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების ხარჯები“. ღირებულების აღდგენის შემთხვევაში აღიარდება როგორც შემოსავალი (კომპენსაცია) – „მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების უკუმაბრუნებელი“.

კომპენსირება (შემოსავალი) შეზღუდულია თავდაპირველად ხარჯად აღიარებული თანხით - არ აღემატება ღირებულების შემცირებით აღიარებული ზარალის მოცულობას.

მატერიალური მარაგების ხარჯად აღიარების შემთხვევაში, ხარჯის ჯმუფის და კატიმორის განსაზღვრა ხდება იმ სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, რომელიც შეესაბამება მარაგების ფაქტობრივ გამოყენებას. სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის დადგენისთვის გამოიყენება ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაცია და ბუღალტრული ანგარიშთა გეგმის ინსტრუქცია. ხარჯად აღიარებული მატერიალური მარაგების თვითღირებულების შესაფასებლად მუნიციპალიტეტი იყენებს მარაგების აღრიცხვის სსბასს განსაზღვრულ მეთოდებს- საშუალო შეწონილს, ინდივიდუალური აღრიცხვის. როდესაც ხდება მარაგების გამოყენება ძირითადი აქტივების არსებითი გაუმჯობესებისთვის, ხდება მარაგების ღირებულების ასახვა ძირითად აქტივებზე, რაც სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრული იქნება, როგორც საკუთარი სახსრებით, კაპიტალის შექმნა. საანგარიშო პერიოდში საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნის გზით ძირითადი აქტივების მიღების ოპერაცია არ განხორციელებულა. მცირეფასიანი მრეწველური აქტივების სინთეზური აღრიცხვა ისეთი წესებით და პირობებით წარმოებს, როგორც სხვა დანარჩენი მატერიალური მარაგების, ხოლო ანალიზური აღრიცხვა და ჩამოწერის პროცედურები ისეთი ფორმით არის დადგენილი, როგორც ძირითადი აქტივების შემთხვევაში. საანგარიშო ანგარიშები ხარჯებში ჩამოწერილი მატერიალური მარაგების აღრიცხვისთვის გამოიყენება და აისახება მატერიალური მარაგების ექსპლუატაციიდან ამოღებამდე. ანგარიშგების თარიღისთვის მუნიციპალიტეტის მერის 01 საანგარიშო ანგარიშზე ასახულია ექსპლუატაციაში გადაცემული ხარჯებში აღიარებული მცირეფასიანი მრეწველური აქტივი 309,428.26 (სამას ცხრა ათას ოთხასოცდარვა და ოცდაექვსი)

საანგარიშო ანგარიშზე ჩანაწერის ანუღრიგების საფუძველია მარაგების გასვლის დაზღუდვით დადასტურებული დოკუმენტის საბუღალტრო საშესაზღვრეო წარმოდგენა. არაგაცვლითი ოპერაციის ფარგლებში (სხვისთვის გადასაცემად გამოზნული) შეძენილი მარაგები, რომელიც არ აკმაყოფილებს სარგებლის მიღების თაობაზე სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმებს, მუნიციპალიტეტის მერ არ აღიარდება და დანიშნულებით გადაცემამდე აისახება საანგარიშო ანგარიშზე - „03 -სხვისთვის გადასაცემი მარაგები“. საანგარიშო ანგარიშზე ჩანაწერის ანუღრიგების საფუძველია მარაგების დანიშნულებით გადაცემის დამადასტურებელი დოკუმენტი.

სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები შენიშვნა N4 თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სხვა მიმდინარე აქტივები ანგარიშგების თარიღისთვის წარმომოძილია წინასწარი (ავანსად) გადასახდელების გადახდით. წინასწარი გადახდები აქტივის შეფასება ხდება გადახდილი თანხის მიხედვით.

წინასწარი გადახდები საანგარიშო პერიოდში განხორციელებულია ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან ბიუჯეტის გადასახდელების გადახდაზე მოქმედი კანონმდებლობის მოთხოვნების შესაბამისად. საანგარიშო პერიოდში განხორციელებული წინასწარი გადახდები არ ითხოვდა გარანტიის წარდგენას, რაც აღირიცხება საცნობარო ანგარიშების მეშვეობით. წინასწარ გადახდებზე მოქმედი კანონმდებლობით წარმოდგენილია გარანტიები, რაც ასახულია საცნობარო ანგარიშებზე. გარანტიის თანხების ნაშთი ანგარიშგების თარიღისთვის შეადგენს 1,760,904.38 (1 მილიონ შვიდას სამოცი ათას ცხრაასოთხი და ოცდათვრამეტი) ლარს. დამოწმების ვადები ყველა სამეურნეო ოპერაციაზე დაცულია და საანგარიშო პერიოდში გადავადების შემთხვევები არ ყოფილა. მიმდინარე აქტივების სახით რიცხული დებიტორული დავალიანებების დაფარვა ხდება აქტივის აღიარებით არ ყოფილა. მიმდინარე აქტივების გადარიცხული თანხების უკან მობრუნებით. მიმდინარე წელს გდარიცხული თანხის იმავე წელს მობრუნების მიღებით ან ბიუჯეტის საკასო ხარჯის შემცირება და შესაბამისი ასიგნების რესურსის აღდგენა, ხოლო მომდევნო წლებში მობრუნების შემთხვევასი ხდება თანხა მიიმართება ბიუჯეტში, როგორც წინა წლის ბიუჯეტის გამოყენებული თანხების მობრუნების შედეგად მიღებული შემოსავლები. სხვას მიხედვით ამ შემთხვევაში მობრუნებული თანხა არ განიხილება მობრუნების შედეგად მიღებული აქტივის კლებით მიღებული რესურსი და წარმოადგენს ბიუჯეტის შემოსულობებს (დაფინანსების წყაროს). შემოსავლად აღიარების პოლიტიკა განსაზღვრულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შესაბამისად და განიხილება როგორც გადახრა სხვას-დან და სავალდებულოა განმარტებით შენიშვნებში ასეთი ინფორმაციის გამჟღავნება. თუ მობრუნებული თანხის ინდეტიფიცირებისთვის არ არის საკმარისი რეკორდები, თანხა აისახება გაურკვეველი თანხების სახაზინო კოდზე, და ის აისახება ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში - საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი სახსრების სახით. შენიშვნა #20 -ში აღნიშნული თანხით კონტრაქტდება ფინანსური შედეგების მაჩვენებელი და არაპირდაპირი მეთოდით საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი სახსრები დებიტორული დავალიანებების კონტროლის მიზნით, შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულია მათი შეფასება სამედიკალურ ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის სავალდებულო ინვენტარიზაციის ჩატარების დროს. საინვენტარიზაციო კომისიის დაკვეთის საფუძველზე ხდება შეფასება რამდენად რეალურია მოთხოვნები დებიტორული დავალიანების სახით.

გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები - შენიშვნა N5-თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები მოიცავს გრძელვადიან სესხებს როგორც საბიუჯეტო, ისე არასაბიუჯეტო

(საკუთარი) საუმინობის ფარგლებში ერთგულ და უცხოურ ვალუტაში, წილობრივ ინსტიტუტებში ინვესტიციებს, სხვა მრძელვადიან ფინანსურ აქტივებს, მრძელვადიან დებიტორულ დავალიანებებსა და არაფულად მოთხოვნებს. მრძელვადიანი ფინანსური აქტივების თავდაპირველი შეფასებისათვის გამოყენებულია ნომინალური ღირებულება, რომელიც ანგარიშგების თარიღისათვის შეიძლება შემცირებულ იქნეს გაუფასურების ზარალის თანხებით. სესხები მუნიციპალიტეტის მიერ არ გაიცემა. მრძელვადიანი დებიტორული დავალიანებები საანგარიშო პერიოდში არ წარმოშობილა. მუნიციპალიტეტის მიერ მრძელვადიანი საიჯარო ხელშეკრულებით გაცემულია ძირითადი აქტივები, მათ შორის მიწა, მაგნიტ არის აღიარებული ფინანსურ იჯარად, კანონმდებლობას და მუნიციპალიტეტის საქმიანობის სპეციფიკას, რომლის მიხედვით აქტივები, რომელსაც მუნიციპალიტეტი არ იყენებს საოპერაციო საქმიანობაში, და რომლის პრივატიზაციის გადაწყვეტილებაც არ არის მიღებული, საკუთრებაშია არა სხბასს მიზნით. ამასთან აღმობრძრვი თვითმმართველობის ქონების იჯარაში აუქციონის წესით გადაცემის შემთხვევაში, უპირატესობა ეძლევა მოიჯარეს მიერ მრძელვადიან საიჯარო ხელშეკრულებებს. შედეგად იჯარით გაცემული აქტივების ადრიცვის წესი ხელშეკრულების პირობების შესაბამისად. ფინანსური იჯარიდან მისაღები მრძელვადიანი დებიტორული დავალიანების მთლიანი სხბასს მიხედვით არ ხდება. მუნიციპალიტეტის შიდა საადრიცვო პოლიტიკის თანახმად (გარდაამავალი დებულებები), მომდევნო საადრიცვო პოლიტიკის ჩამოყალიბება, რომლის მიხედვითაც, სტანდარტების მოთხოვნების დაკმაყოფილების შემთხვევაში მოხდება პოლიტიკის ცვლილებით ანგარიშგებაში შესწორება რეტროსპექტული ან პერსპექტული გადაანგარიშებით. მრძელვადიანი საიჯარო ხელშეკრულებით მუნიციპალიტეტის მიერ აქტივები არ გაცემულა და ფინანსური იჯარით გაცემული აქტივები არ ერიცხება. სხბასს თანახმად, წილობრივ ინსტიტუტებში ინვესტიციები თვითდრებულებით ფასდება, თუ ინვესტიციები არ ხორციელდება კონტროლირებულ ერთეულებში, მეკავშირე ერთეულებსა თუ ერთობლივ საქმიანობებში. ასეთ შემთხვევებში მათი შეფასება კაპიტალ-მეკავშირე ერთეულში, აღიარებულია თვითდრებულებით და საანგარიშო პერიოდში კაპიტალ-მეითადი არ იქნა გამოყენებული. მრძელვადიან ფინანსურ აქტივად - აქვია და კაპიტალის სახით. თუ იგმება ანგარიშგების თარიღიდან ერთი წლის (მომდევნო მიმდინარე მოკლევადიან ნაწილად და აისახება მოკლევადიანი აქტივების სახით. საბიჯელო კლასიფიკაციის თანახმად წილების ზრდა/კლება განიხილება ფინანსური აქტივებით ოპერაციად და ბიჯელოტის შესრულების ანგარიშგებაში აისახება შემოსულობებად/ აღირდება ბიჯელოტის შემოსავალი. მიუხედავას სხბასს და საბიჯელო კლასიფიკაციის მოთხოვნისა, მუნიციპალიტეტს მეკავშირე ერთეულებში (წილობრივი მონაწილეობით შექმნილ მსს_ში) წილი აღიცხული და აღიარებული არ აქვს. სხბასს დანერგვის

გარდამავად ეტაპზე მუნიციპალიტეტი შემგვას მინდა საადრინესვო პოლიტიკის მომზადებას და წილების აღრიცხვის კაპიტალ-მეთოდის დანერგვას. მუნიციპალიტეტს კონტროლირებული ერთეულებში წილები აქვია და კაპიტალის სახით არ გააჩნია. შეკავშირე ერთეულები, წილობრივი მონაწილეობით დაფუძნებული შპს-ების სახით არ გააჩნია.

ძირითადი აქტივები - შენიშვნა #6 -თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებს აღრიცხავს სსბასს 17 -ძირითადი სამუალები, საფუძველზე და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების გათვალისწინებით. ძირითადი აქტივი არის მრძელვადიანი მატერიალური აქტივი, რომლებიც გამოიყენება საქონლის ან მომსახურების მიწოდებაში ან აღმინისტრაციული მიზნებისთვის. ძირითადი აქტივის აღიარება ხდება მხოლოდ მაშინ, თუ:

- (ა) მოსალოდნელია მასთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღება;
- (ბ) შესაძლებელია მისი საიმედო შეფასება;
- (გ) ღირებულება 500 ლარი და მეტია.

მუნიციპალიტეტი ყველა ძირითად აქტივს აღიარებს იმ თარიღით, როდესაც ისინი იქნა მიღებული, მოპოვებული იქნა მათზე საკუთრების უფლება და ახორციელებს სსბასს ით განსაზღვრულ კონტროლს. ძირითადი აქტივის აღიარება ხდება საწყისი თვითღირებულების მეთოდით. თვითღირებულება მოიცავს ყველა იმ დანახარჯს, რომელთა გაწევა საჭიროა აქტივის მუშა მდგომარეობაში მოსაყვანად. აქტივის შესასყიდ ღირებულებასთან ერთად ის მოიცავს აღმოდებმარეობის მოსაშზადებელი სამუშაოების, მიტანისა და მოწაჟის, კვალიფიციური სპეციალისტების მიერ გაწეული საკონსულტაციო მომსახურების ხარჯებს, ასევე აქტივის დემონტაჟისა და აღმოდებმარეობის აღდგენის ხარჯებს. ამ შემთხვევაში ყველა დანახარჯის საკასო ოპერაციები ზაზინის ერთიანი ანგარიშიდან გაიწევა ძირითადი აქტივების ზრდის მუხლით. დანახარჯები (ტრანსპორტირების და სათანადო მდგომარეობაში მოყვანისთვის საჭირო სხვა დანახარჯები), რომლის ღირებულების საიმედოდ შეფასება არ არის შესაძლებელი, აღიარდება, სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით საბიუჯეტო კლასიფიკაციით ან/და ანგარიშთა გეგმით განსაზღვრულ, ხარჯის შესაბამის კატეგორიაში. მუნიციპალიტეტი სარგებლობს ინსტრუქციით განსაზღვრული გამოწაკალიებით და ძირითადი აქტივების აღრიცხვის გადაფასების მეთოდს არ იყენებს. უსასყიდლოდ ან ნომინალურ ფასად მიღებული ძირითადი აქტივების სამართლიანი ღირებულებით შეფასება მისი აღიარებისას, არ მიიჩნევა გადაფასებად.

ძირითადი აქტივის საბიუჯეტო ორგანიზაციისგან არაგამვედითი ოპერაციის შედეგად მიღების შემთხვევაში, მოცემული აქტივის აღიარება, სახელმწიფო მმართველობის სექტორის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების პრინციპების გათვალისწინებით, ხდება პირვანდელი (თავდაპირველი) ღირებულებით, ხოლო მუნიციპალიტეტის მიერ კერძო სექტორისგან და საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან, ასევე უცხო ქვეყნის მთავრობებიდან არაგამვედითი ოპერაციებით მიღებული ძირითადი აქტივების შეფასება ხდება მიღების თარიღისთვის არსებული სამართლიანი ღირებულების თანხით. სამართლიანი ღირებულების დადგენა ხდება მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად ექსპერტული შეფასებით. იმ შემთხვევაში, როცა მუნიციპალიტეტის მიერ ვერ ხდება

ექსპერტულ შეფასებაზე მომსახურების შესყიდვა, შესაბამისი ფინანსური რესურსების არ არსებობის გამო ან ხარჯი-სარგებლობიანობის კრიტერიუმით. მომსახურების შესყიდვის არაეფექტურობის გამო, ძირითადი აქტივების შეფასება ხდება მიღების დოკუმენტით განსაზღვრული თვითღირებულებით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), რის შესახებ ინფორმაცია გამჟღავნდება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში.

მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებს, ფინანსურ ანგარიშგებაში ინფორმაციის გამჟღავნების მიზნით, აჯამებს არაფინანსური აქტივების და მათზე ოპერაციის საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მეხუთე თანრიგის მიხედვით, ხოლო ცვთის დარიცხვის მიზნით აჯამებს ინსტრუქციით განსაზღვრული პირობების შესაბამისად. გაუმჯობესებაზე გაწეული დანახარჯებით იზრდება ძირითადი აქტივის ღირებულება იმ შემთხვევაში, თუ იგი ზრდის აქტივის გამოყენების ვადას ან ზრდის მის მომსახურების პოტენციალს და ხარისხს. ნებისმიერი სხვა დანახარჯი აღიარდება, როგორც ხარჯი ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში. ძირითადი აქტივების მიმდინარე რემონტის და არსებითი გაუმჯობესების დანახარჯების შეფასების კრიტერიუმი, გარდა სსბასს, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის და სფსს 2014 განსაზღვრული შეფასების კრიტერიუმებისა, დამატებით არ არის დამატებითი ეკონომიკური სარგებელი თუ მომსახურების პოტენციალი. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ძირითადი აქტივი აღიარდება თვითღირებულებით, რომელსაც გამოკლებული აქვს დამოკიდებული ცვთა და გაუფასურების ზარალი.

თუ ძირითადი აქტივის შემდგომი სათადარიგო ნაწილები და დამხმარე მოწყობილობები, აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში საჭიროებენ რეგულარულ შეცვლას, რომელთა იდენტიფიცირება - აკმაყოფილებენ თუ არა აქტივების კრიტერიუმებს, არის შესაძლებელი და შეიძლება გამოყენებული იქნეს მხოლოდ ძირითადი აქტივების რომელიმე კონკრეტულ ერთეულთან ერთად, მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარდება ძირითად აქტივებად. ამ შემთხვევაში ძირითადი აქტივების თავდაპირველი შეძენის ან მიღების დროს გაწეულ დანახარჯებს, აგრეთვე ემატება შემდგომში ამ ნაწილების და მოწყობილობების შეცვლისას პოლიტიკის ეს ცვლილება მუნიციპალიტეტის მიერ გამოყენება პერსპექტიულად. ძირითადი აქტივები, რომელთა მიღება უშუალოდ არ უკავშირდება ორგანიზაციის მიერ ეკონომიკური სარგებლობის ან მომსახურების პოტენციალის მიღებას, აღიარდება ძირითად აქტივად, თუ მათი დანახარჯებით მიიღება სარგებელი სხვა ძირითადი აქტივებიდან, რაც შეუძლებელია ამ (დამხმარე) აქტივების არსებობის გარეშე. დამხმარე აქტივების აღრიცხვა წარმოებს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით დადგენილი წესების და შეფასების - არის თუ არა ძირითადი აქტივის განუყოფელი ნაწილი, შესაბამისად. განუყოფელი ნაწილი აღიარდება არსებითი გაუმჯობესებად და აისახება აქტივის მიღების ოპერაციად. არის თუ არა ძირითადი აქტივის განუყოფელი ნაწილი, შეფასებას მუნიციპალიტეტი ახდენს შემდეგი კრიტერიუმებით:

(ა.) არის თუ არა შესაძლებელი დამხმარე აქტივის დემონტაჟი მისი ან/და ძირითადი აქტივის დაუზიანებლად;

(ბ.) დამხმარე აქტივის დემონტაჟის და მისი სხვა აქტივზე მონტაჟის დანახარჯები არსებითია და არაეფექტურია დამხმარე აქტივის სამართლიანი ღირებულების გათვალისწინებით;

(გ.) დამხმარე აქტივის დემონტაჟის შემთხვევაში არსებითად მცირდება (ან შეუძლებელია) ძირითადი აქტივიდან ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის შემოღობვა.

მუნიციპალიტეტის მიერ საკუთარი მიზნებისთვის შექმნილი ძირითადი აქტივების (საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნა) თვითღირებულება, ისე განისაზღვრება როგორც შეძენის შემთხვევაში.

მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებზე ცვეთის დარიცხვას აწარმოებს წრფივი მეთოდის გამოყენებით, საპროექტო ფინანსთა მინისტრის #289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/მორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციის მიხედვით. ძირითადი აქტივების ნარჩენი ღირებულების დადგენა არ ხდება, როგორც უმნიშვნელო და არაარსებითი ღირებულება ცვეთად თანხის გაანგარიშებაში - საჯარო სექტორის ძირითადი მახასიათებელია ძირითადი აქტივების შესყიდვა მისი მომსახურების პოტენციალის სრულად მოხმარების მიზნით. სრულად მაცვეთილი ცვეთადი აქტივის საჯარო სექტორიდან მიღების შემთხვევაში, მუნიციპალიტეტი მოცემული აქტივს ასახავს შესაბამის საცნობარო ანგარიშზე, პირვანდელი (თავდაპირველი) ღირებულებით. ძირითად აქტივს ცვეთა მას შემდეგ აღარ ერიცხება, როდესაც ხდება აღიარების შეწყვეტა. იმ შემთხვევაში, როცა ძირითადი აქტივი მუნიციპალიტეტს ვეღარ აძლევს მომსახურების პოტენციალს ან ეკონომიკურ სარგებელს, აქტივი გაუფასურებულია. საანგარიშო პერიოდში მუნიციპალიტეტის კუთვნილი აქტივების გაუფასურება არ მომხდარა. ცვეთადი ძირითადი აქტივის გასვლის შემთხვევაში აღიარება წყდება და საბალანსო ღირებულებით აღიარდება ხარჯად ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლების შესაბამისად.

იმ ძირითადი აქტივების, რომელთა შესყიდვა ხდება ბიუჯეტით განსაზღვრული ასიგნებების ფარგლებში და უსასყიდლოდ მანაწილდება კონტროლირებულ ერთეულებზე, ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის კაპიტალური გრანტების ხარჯებში აღიარდება საბალანსო ღირებულებით.

ძირითადი აქტივების ჩამოწმას მუნიციპალიტეტი ახდენს კომისიური წესით მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

მასაყიდი (პრივატიზაცია) ძირითადი აქტივი, რომელიც, თვითღირებულებაზე ინფორმაციის არარსებობის გამო, არ არის აღიარებული, აუქციონის მიზნებისთვის დადგენილი ღირებულებით აღიარდება არაკლასიფიცირებული შემოსავლის სახით მასაყიდად გამიზნული აქტივების კატიგორიაში. რეალიზაციიდან მიღებული თანხების აღიარების საფუძველია პრივატიზაციიდან მიღებული თანხების ბიუჯეტის შემოსულობებში აღრიცხვის წესები და საპროექტო კლასიფიკაციის კოდექსით და სპიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული პირობები - ძირითადი აქტივების რეალიზაციის შედეგად დარიცხვის მეთოდით აღიარებული აქტივების კლებით. საბალანსო ღირებულება აისახება რეალიზაციის ხარჯებში - გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯის სახით. მასაყიდად გამიზნულ ძირითად აქტივებს ანგარიშგების თარიღისთვის ცვეთა არ ერიცხება.

მუნიციპალიტეტი არ აღიარებს მემკვიდრეობით აქტივებს.

ძირითადი აქტივების ინვენტარიზაციას მუნიციპალიტეტი ატარებს წელიწადში ერთხელ (გარდა უძრავი ქონებისა, რომელიც ტარდება სამ წელიწადში ერთხელ) საპროექტო ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 31 დეკემბრის #364 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ აქტივებისა და ვალდებულებების ინვენტარიზაციის ჩატარების და ინვენტარიზაციის შედეგების საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბსს-ების) საფუძველზე აღრიცხვა-ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციით.

მუნიციპალიტეტის მიერ არ ხდება ძირითადი აქტივების რეკლასიფიცირება საინვესტიციო ქონებად ან/და შეღავათიანი მომსახურების აქტივებად მიღა სააღრიცხვო პოლიტიკაში სსბასს 16 - საინვესტიციო ქონება, და სსბასს 32 - შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებები: უფლების გადამცემი მოთხოვნების შესაბამისად აღრიცხვის წესების და პირობების განსაზღვრამდე, რომლის შესაბამისი ცვლილებები განხორციელდება გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე, მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი შეზღუდვების და კანონმდებლობაში ცვლილებების საჭიროების შეფასების შედეგების გათვალისწინებით.

არამატერიალური აქტივები - მენიშვნა N8-თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი არამატერიალურ აქტივებს აღიარებს სსბასს 31- არამატერიალური აქტივები, საფუძველზე, რომლის თანახმადაც არამატერიალური აქტივი არის იდენტიფიცირებადი არამონეტარული აქტივი ფიზიკური ფორმის გარეშე. არამატერიალური აქტივი შეიძლება იყოს განთავსებული ფიზიკურ საგანში. როდესაც აქტივი მოიცავს მატერიალურის და არამატერიალურის ელემენტებს, იმის განსაზღვრისას, სსბასს 17 - ძირითადი სამუალებების - მიხედვით იქნეს განხილული თუ სსბასს 31 - არამატერიალური აქტივები, შესაბამისად, მუნიციპალიტეტი აღგენს თუ რომელი ელემენტია უფრო მნიშვნელოვანი და იმის მიხედვით აღიარებს არამატერიალურ აქტივად ან ძირითად აქტივად. არამატერიალურ აქტივად აღიარდება აქტივი თუ აქტივი იდენტიფიცირებადა, კონტროლირდება მუნიციპალიტეტის მიერ და შესაძლებელია აქტივის თვითღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების საიმედოდ შეფასება. იდენტიფიცირებადა აქტივი, თუ იგი:

(ა.) განცალკევებადა, ე. ი შესაძლებელია მისი გამოყოფა ერთეულიდან და გაყიდვა, გადაცემა, ლიცენზირება, გაქირავება ან მაცვლა, გალკე ან დაკავშირებულ ხელშეკრულებასთან, იდენტიფიცირებად აქტივთან ან ვალდებულებასთან ერთად, იმის მიუხედავად, აქვს თუ არა განწესებული ერთეულს ამის გაკეთება; ან

(ბ.) წარმოიქმნება დაკავშირებული სახელმძღვანელო ან სხვა იურიდიული უფლებებით მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს უფლებები გადაცემადი ან გამოყოფადი ერთეულისგან ან სხვა უფლებებისგან და ვალდებულებებისგან.

სსბასს თანახმად, ერთეული აკონტროლებს აქტივს, თუ მას გააჩნია აქტივისგან მომავალი ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღების უფლება და შეუძლია ამ სარგებელობზე ან მომსახურების პოტენციალზე სხვების მიერ წვდომა შეზღუდოს. საწყისი აღიარების შემდეგ, არამატერიალური აქტივი უნდა აისახოს ნებისმიერი აკუმულირებული ამორტიზაციისა და გაუფასურების ზარალის ოდენობით შემცირებული თვითღირებულებით.

მუნიციპალიტეტის მიერ ანგარიშგების თარიღისთვის არამატერიალური აქტივი კომპიუტერული პროგრამების სახით აღიარებულია ადრე მოქმედი მეთოდოლოგიით, რომლის საფუძველსაც წარმოადგენდა საბიუჯეტო კლასიფიკაცია და სფს -2014; შეფასებულია თვითღირებულებით და განსაზღვრული სასარგებლო ვადის მეორე აქტივად. მოქმედ კანონმდებლობის შესაბამისად ერიცხება ამორტიზაცია წრფივი მეთოდით ფინანსთა მინისტრის #289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ

ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ” ინსტიტუციის მიხედვით და ამორტიზაციის თანხა გროვდება ამორტიზაციის დამატრევირებულ ანგარიშზე, ამავდროულად საანგარიშო პერიოდის ამორტიზაციის თანხა აღიარდება ხარჯად. ანგარიშგების თარიღისთვის არამატრევირებული აქტივის გაუფასურების ნიშნები არ გამოკვეთილა, საანგარიშო პერიოდში არსებით გაუმჯობესებაზე დანარჩენები არ გაწეულა, რა დროსაც იზრდება აქტივის თვითღირებულება. არამატრევირებული აქტივის აღიარება წყდება:

(ა.) მისი გასვლისას (არამაცვლითი ოპერაციით გასვლის ჩათვლით); ან

(ბ.) როდესაც არავითარი მომავალი ეკონომიკური სარგებელი ან მომსახურების პოტენციალი არ არის მოსალოდნელი აქტივის გა-
მოყენებისა და შემდგომი გასვლის შედეგად.

სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივები-შენიშვნა N 11-თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივების კატეგორია აერთიანებს ფასეულობებს (ძვირფას ქვებს და ღითონებს, ხელოვნების ნიმუშებს და ა.შ.), მატერიალურ არაწარმოებულ აქტივებს, გარდა მიწისა (მინერალურ და ენერგო რესურსებს, არაკულტივირებულ ბიოლოგიურ აქტივებს, წყლის რესურსებს, რადიოსიხშირულ სპექტრს და სხვ.), მემკვიდრეობით აქტივებს (კულტურულ, ისტორიულ, ეკოლოგიურ აქტივებს), დაუმთავრებელ და გასაყიდად მამოზნულ/გადასაცემ აქტივებს (კულტურულ, ისტორიულ, აქტივების სახით აღიარებული საოპერაციო იჯარით მიღებული აქტივების არსებით გაუმჯობესებას, რომლის სააღრიცხვო პოლიტიკა შეეესაბამება სსბას 17-ძირითადი აქტივების, მოთხოვნებს. საოპერაციო იჯარით მიღებული აქტივზე კაპიტალური დანახარჯები საბიუჯეტო კლასიფიკაციით გაწეულია ძირითადი აქტივების ზრდის (შეძენის) მუხლიდან და ანგარიშთა გეგმის მიხედვით აღიარებულია დაუმთავრებელი აქტივების ჯგუფში. ცვეთის დასრულება წარმოებს მოქმედი კანონმდებლობით, სასარგებლო მომსახურების ვადად განსაზღვრულია საიჯარო შეთანხმებით (ხელშეკრულებით) დადგენილი იჯარის ვადა და გამოიყენება ცვეთის დასრულების წრფივი მეთოდი. სსბას 13-იჯარა, თანახმად იჯარით აღებული ქონება აღრიცხულია საოპერაციო იჯარად, ვინაიდან არ არის დაკმაყოფილებული ფინანსური იჯარის კრიტერიუმები, რა დროსაც იჯარით მიღებული აქტივი აღიარდება საბალანსო მუხლად და ამავდროულად აღიარდება ვალდებულება ფინანსური იჯარით. საოპერაციო იჯარაზე შექმნილია საცნობარო ანგარიში სადაც ასახულია საკუთრების უფლების გარეშე გადმოცემული აღნიშნული აქტივი.

შენიშვნაში ტიპის მიერ სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივების სახით აღიარდება დაუმთავრებელი აქტივი, რომლის აღრიცხვის წესები და პირობები განსაზღვრულია სსბას 17-ძირითადი აქტივების, მოთხოვნების საფუძველზე. დაუმთავრებელი აქტივებს მოქმედი კანონმდებლობით და სსბას შესაბამისად, ცვეთა არ ერიცხება. დასრულების შემდეგ კონვერსიით აღიარდება ძირითად აქტივად. საანგარიშო პერიოდში დაუმთავრებელ აქტივზე დანახარჯები არ გაწეულა და საბალანსო ღირებულება

უცვლელია. ანგარიშგების თირიღისთვის გაუფასურების ნიშნები არ გამოკვეთილა . დაუმთავრებელ აქტივებზე შესყიდვის დანახარჯები გაიწევა ძირითადი აქტივების შეძენის მუხლიდან და ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში აისახება, როგორც არაფინანსური აქტივების ზრდა. მუნიციპალიტეტის მიერ დაუმთავრებელი აქტივების ღირებულების შეფასება ხდება გაწეული დანახარჯების ღირებულებით, რომელიც ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან გაიწევა წინასწარი გადახდებით (ავანსად) თუ ეს მათვალისწინებულობა შესყიდვის ხელშეკრულების პირობებით. დაუმთავრებელი აქტივების აღიარება საფუძველია მუნიციპალიტეტის მიერ ვალდებულების აღიარების იმ შემთხვევაში, როცა შესყიდვის ხელშეკრულება ითვალისწინებს ეტაპობრივ გადახდებს შესულებული სამუშაოების მოცულობის მიხედვით და აქტივის მოწოდების შედეგად წარმოქმნილი ვალდებულებების დასაფარად, გადახდები ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან წარმოებს სტანდარტულად.

სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების კატეგორია მოიცავს გასაყიდად გამოიზნულ არაფინანსურ აქტივებს. გასაყიდად გამოიზნული აქტივების საადრიცხვო პოლიტიკა გამჟღავნებულია მე-6 მუნიშვნაში. საანგარიშო პერიოდში არაფინანსური აქტივები აუქციონის გზით (აუქციონით) მუნიციპალიტეტს არ გაუყიდა.

მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები -მუნიშვნა N12--თან დაკავშირებით საადრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მოკლევადიანი ნასესხები თანხების სახით ასახულია მოკლევადიანი სესხები საბიუჯეტო სახსრებით, ეროვნული ვალუტის მიხედვით. სასესხო ვალდებულებაა აღიარებულია არაფინანსური აქტივების სესხის სახით მიღების შედეგად წარმოქმნილი ფინანსური ვალდებულების მიმდინარე გადასახდულები, რომლის დაფარვის ვალდებულება მუნიციპალიტეტს ეკისრება მომდევნო საანგარიშგებო საბიუჯეტო წელს. სესხის მოცულობა განსაზღვრულია მიღებული არაფინანსური აქტივების თვითღირებულების შესაბამისად. გრძელვადიან ვალდებულებებად განიხილება ყველა ის ვალდებულება, რაც არ წარმოადგენს მოკლევადიან ვალდებულებას, და წარმოადგენს ადრინდელი სასესხო ვალდებულების ნაწილს, რომლის დაფარვაც გათვალისწინებულია შეთანხმების მიხედვით მომდევნო საბიუჯეტო წლის შემდგომ პერიოდებში. ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული გრძელვადიანი ვალდებულებების კატეგორია აერთიანებს ფინანსური იჯარის ხელშეკრულებით მიღებულ აქტივებთან დაკავშირებით წარმოქმნილ გრძელვადიან ფინანსურ ვალდებულებებს. ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივებთან დაკავშირებით წარმოქმნილ გრძელვადიან - „იჯარა“- შესაბამისად. ფინანსური იჯარით მიღებული არაფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება და აღიარიცხება, როგორც ძირითადი აქტივები, არამატერიალური აქტივები და საინვესტიციო ქონება. ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივები აღიარდება საკუთარი მიზნებისთვის შეძენილი აქტივების მსგავსად. ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივების ცვეთის/ამორტიზაციის განსაზღვრისათვის გამოიყენება საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქცია „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ. ინსტრუქციის თანახმად , ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივის ცვეთის თანხა სისტემატურად ნაწილდება იმ პერიოდზე, რომლის განმავლობაშიც ნავარაუდევია აღნიშნული აქტივის გამოყენება, მოიჯარის მიერ საკუთარი ცვეთად/ამორტიზირებადი აქტივების მიმართ

გამოყენებული ცვთის/ამორტიზაციის პოლიტიკის შესაბამისად. თუ არსებობს გონივრული რწმენა იმისა, რომ მოიჯარე მიიღებს საკუთრების უფლებას ფინანსური ოჯარის ვადის გასვლის შემდეგ. ფინანსური ოჯარით აღებული აქტივის სავარაუდო გამოყენების ვადად განისაზღვრება აღნიშნული აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადა. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ფინანსური ოჯარით აღებული აქტივის ცვთა/ამორტიზაცია დაერიცხება ოჯარის ვადასა და მის სასარგებლო მომსახურების ვადას შორის უმცირესი დროის მონაკვეთის განმავლობაში. ანგარიშგების თარიღისთვის საკუთრების უფლების გარეშე გადმოცემული აქტივები მუნიციპალიტეტის ფინანსურ ოჯარად აღიარებული არ აქვს და შესაბამისად ფინანსური ვალდებულებები არ ერიცხება. მიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული მიღებული აქტივების ფინანსური ოჯარით აღრიცხვის წესები და პირობები, რომლის შემუშავებას კანონმდებლობის მოთხოვნების გათვალისწინებით მუნიციპალიტეტი გეგმავს გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე. შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულებით გრძელვადიანი ვალდებულებები, რომელიც მოიცავს შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებების ფარგლებში მიღებულ აქტივებთან დაკავშირებით წარმოქმნილ გრძელვადიან ფინანსურ ვალდებულებებს, მუნიციპალიტეტს არ ერიცხება.

კრედიტორული დავალიანებები, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებები -შენიშვნა N13 -თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

ფინანსური ვალდებულებების და კრედიტორული დავალიანებების კლასიფიცირებისას გათვალისწინება სსბას 1-ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა, მოთხოვნები მოკლევადიან და გრძელვადიან ვალდებულებებად კლასიფიცირების თაობაზე და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნები. კრედიტორული დავალიანებები, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებები აღრიცხება სსბას 19 – ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები, შესაბამისად და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის, ანგარიშთა გეგმის და სსბას გამოყენების წესის შესახებ ინსტრუქციების მოთხოვნების გათვალისწინებით. ფინანსურ ვალდებულებას მუნიციპალიტეტი აღიარებს სამართლიანი ღირებულებით. ვალდებულება ანულირდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ იგი დაიფარა, გაუქმდა ან ხანდაზმულია.

მოკლევადიანი საგადასახადო კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს გადასახადების სახეების მიხედვით. თანამშრომლებთან დაკავშირებული მოკლევადიანი გადასახდელები აერთიანებს თანამშრომლების მიმართ სხვადასხვა მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, მათ შორის, შრომის ანაზღაურებასთან დაკავშირებით, ქვეყნის მიმართ და ქვეყნის გარეთ მივლინებებთან დაკავშირებითა და სხვ. საქონლისა და მომსახურების მოწოდებასთან დაკავშირებით მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს ისეთ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, რომლებიც უკავშირდება საქონლისა და მომსახურების მოწოდებას. გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს სხვადასხვა გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს. სხვა აქტივის, არამატერიალური აქტივის და ა.შ) მოწოდებასთან დაკავშირებულ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს. სხვა მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები აერთიანებს ისეთ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, რომელთა ასახვა არაა

მათვალისწინებული მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებების სხვა ანგარიშებზე. გადასახდელი პროცენტი აერთიანებს ისეთ მოკლევადიან გადასახდელ პროცენტებს, რაც უკავშირდება ნასესხებ სახსრებს, ფინანსური იჯარით აღებული აქტივებს.

სხვა მრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები და არაფულადი ვალდებულებები აღნიშნული კატიგორია აერთიანებს საქონლის და მომსახურების მოწოდებით დარიცხულ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, არაფინანსური აქტივების მოწოდებით დარიცხულ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, გრძელვადიან ფულად და არაფულად ვალდებულებებს არაგაცვლითი ოპერაციებთან დაკავშირებით, ავანსად მიღებულ გრძელვადიან შემოსავლებს და სხვა დანარჩენ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს და არაფულად ვალდებულებებს.

კრედიტორული დავალიანების აღიარების კრიტერიუმად სხვა - ით განსაზღვრულ კრიტერიუმებთან ერთად, მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ მოთხოვნას - ფინანსური ვალდებულებების აღიარება ასიგნებების ფარგლებში, მართალია კანონმდებლობით დადგენილი შემთხვევებისა. მუნიციპალიტეტი იყენებს ინსტიტუციით დადგენილ გამოწვევებს - მომსახურების ბიუჯეტის ასიგნებების არარსებობის შემთხვევაში, საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური აღრიცხვა პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტების მიღების/შექმნის თარიღით და მიკუთვნება იმ პერიოდის ანგარიშგებაზე, რომელ პერიოდშიც მოხდა მათი მიღება/შექმნა. კრედიტორული დავალიანებების აღიარება საბიუჯეტო წლის ფარგლებს გარეთ, საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად (როგორც მრავალწლიანი ხელშეკრულების), ასევე სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებების შემთხვევაში, არ ითვალისწინებს მიმდინარე წლის ასიგნებების არსებობას. დავალიანებების დაფარვა მომდევნო საბიუჯეტო წელს ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში, სახაზინო მომსახურების პრინციპების შესაბამისად, აისახება მიმდინარე ხარჯებად და გადახდის საფუძვლად გამოიყენება წინა წლის სამეურნეო ოპერაციის დამატებითი პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტი. არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები საბიუჯეტო წლის ფარგლებს გარეთ და არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებების სახით, აღიარდება აღიარებით) კანონმდებლობით ან/და ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული „სამარანტო თანხები“, რომელიც მომწოდებელს უნაზღაურდება აქტივის მიღების წლის მომდევნო საანგარიშო წლებში იმ მოცულობით, როგორც არის დადგენილი შესყიდვის პირობებით.

წინა წლების ფინანსური ვალდებულებების ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან დაფარვის შემთხვევაში, გადახდა ხდება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის იმავე მუხლებიდან, რომელიც შეესაბამება სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკურ შინაარსს, გარდა იძულების წესით ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან თანხის ჩამოჭრის შემთხვევისა, როცა საკასო ხარჯის ასახვა ხდება მიმდინარე ტრანსფერების, რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის კატიგორიით.

ვალდებულებები დეპოზიტებით აისახება ორგანიზაციის სახაზინო ანგარიშზე ან/და კომერციულ ბანკის ანგარიშზე დროებით განთავსებული თანხები, რომელიც საბიუჯეტო მიმართება ბიუჯეტში ან უბრუნდება გადახმად. პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები არ აღიარდება საბალანსო მუხლად.

ანამოტივაციო (აწარმოებელი) ოპერაციებით ვალდებულებების დაფარვა აღიარდება აქტივების ან/და მომსახურების მიწოდების შემთხვევაში.

საანგარიშო პერიოდში ყველა მავალდებულები მოვლენა იყო კანონმდებლობის ან/და სახელმეკრულებო პირობების საფუძველზე წარმოშობილი, სხვა მხედვით აღიარებულია და დაფარულია ანგარიშების თარიღისთვის ; ხოლო **სსბას 19 - ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები**, შესაბამისად, კონსტრუქციული მოვალეობით მავალდებულებები მოვლენა არ წარმოშობილა და კრედიტორული დავალიანება და ანარიცხი მუნიციპალიტეტის მიერ არ აღიარებულია. კონსტრუქციული მოვალეობის შესაფასებლად მუნიციპალიტეტს მიღა საადრინევი პოლიტიკით გათვალისწინებული აქვს სხვა განსაზღვრული კრიტერიუმები, რომლის მიხედვითაც კონსტრუქციულია ის მოვალეობა, რომელიც გამომდინარეობს ერთეულის ქმედებისაგან, როდესაც:

(ა.) წარსული პრაქტიკის დამკვიდრებული მაგალითით, გამოცემული ნორმების ან საფუძვლიანი განსაკუთრებული მიმდინარე განაცხადით, ერთეულმა მიუთითა სხვა მხარეებს რომ იგი თავის თავზე აიდებდა გარკვეულ პასუხისმგებლობას; და
(ბ.) ამის შედეგად, ერთეულმა შექმნა მართებული მოლოდინი სხვა მხარეების მხრიდან, რომ იგი შესრულებს აღებული პასუხისმგებლობას.

ერთეული ვალდებულება კი ისეთი სახის ვალდებულებაა, რომელიც წარმოიშება შემდეგ საფუძველზე:

(ა.) ხელშეკრულება (მისი ანგარი ან ნაგულისხმევი პირობებით);

(ბ.) კანონმდებლობა;

(გ.) კანონის სხვა მოქმედება.

ანარიცხების და პირობითი ვალდებულებების შეფასებას (წესები და პირობები გარემოებების დასადგენად, რომლებშიც უნდა მოხდეს ანარიცხების აღიარება, მათი შეფასება და მათ შესახებ ინფორმაციის საცნობარო ანგარიშებზე ასახვა) , მუნიციპალიტეტის ახდენს **სსბას 19 - ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები**, საფუძველზე.

ანარიცხი არის ვადით ან თანხით განუსაზღვრელი ვალდებულება. ანარიცხი აღიარდება მხოლოდ მაშინ, თუ შესრულებულია ქვემოთ ჩამოთვლილი სამივე პირობა:

- მუნიციპალიტეტს გააჩნია მიმდინარე ერთეული ან კონსტრუქციული მოვალეობა წარსული მოვლენის შედეგად;
- სავარაუდოა, რომ მოვალეობის დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსების გასვლა;

- შესაძლებელია მოვალეობის თანხის საიმედოდ შეფასება.

პირობითი ვალდებულება არის:

- შესაძლო ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება წარსული მოვლენის შედეგად და რომლის არსებობაც დადასტურდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ აღმდელი ექნება ან არ ექნება ერთ ან უფრო მეტი განუსაზღვრელ მომავალ მოვლენას, რომლებიც სამინისტროს სრული კონსტრუქციის ქვეშ არ იმყოფება; ან

- ამჟამინდელი ვალდებულება, რომელიც გამომდინარეობს წარსული მოვლენისაგან, მაგრამ არ არის აღიარებული, ვინაიდან:

- ნაკლებად სავარაუდოა, რომ ვალდებულებების დასაფარად საჭირო გახდება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსის გადინება; ან

- ვერ ხერხდება ვალდებულებათა თანხის საიმედოდ შეფასება.

ანარიცხების შეფასება და აღიარება ხდება ანგარიშგების თარიღისთვის. ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის, ზუსტდება საანგარიშო პერიოდში შეფასებული პირობითი ვალდებულებები, ანგარიშგების თარიღისთვის არსებული გარემოებების მათვალისწინებით. ანარიცხების შეფასების დროს თუ დადგინდება, რომ მოსალოდნელი აღარ არის ვალდებულების დასაფარად საჭირო ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსების გასვლა, მოხდება ანარიცხების უკუმატარება. პირობითი ვალდებულებების ცვლილების შემთხვევაში, როცა შედეგად აღიარდება ვალდებულება, აისახება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში, რომელშიც მოხდა აღნიშნული ცვლილება.

ანგარიშგების თარიღისთვის ანარიცხად აღიარებული თანხის დანახარჯების საიმედოდ შეფასებისთვის, მუნიციპალიტეტი იყენებს წინა სამი საანგარიშო პერიოდში მსგავსი ოპერაციებიდან მიღებულ მშოცდილებას თუ დამოუკიდებელი ექსპერტების ანგარიშებით არ არის გამყარებული სანდოობა. შეფასებისას საანგარიშგებო პერიოდის დამთავრების შემდეგ მომხდარი მოვლენებისაგან მიღებულ დამატებით მტკიცებულებაც გაითვალისწინება.

განუსაზღვრელობას, რომელიც თან ახლავს ანარიცხთან დაკავშირებული დანახარჯების თანხას, მქდავდება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. მუნიციპალიტეტის სპეციფიკისთვის ფულის დროითი ღირებულება არანსებითაა, და არ ხდება ანარიცხების დისკონტირება.

ანარიცხებით ვალდებულების აღიარება ხდება შესაბამისი საბიუჯეტო ასიგნების გარეშე.

ანგარიშგების თარიღისთვის ვალდებულებებთან მიმართებით მუნიციპალიტეტის მიერ ანარიცხების აღიარების საჭიროება არ არის.

პირობითი ვალდებულებათა არის:

(ა.) შესაძლო ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება წარსული მოვლენებისაგან და რომლის არსებობაც დადასტურდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება ან არ ექნება ერთ ან უფრო მეტ განუსაზღვრელ მომავალ მოვლენას, რომლებიც ერთეულის სრული კონტროლის ქვეშ არ იმყოფება; ან

(ბ.) ამჟამინდელი ვალდებულება, რომელიც გამომდინარეობს წარსული მოვლენებისაგან, მაგრამ არ არის აღიარებული, ვინაიდან:

- ნაკლებად სავარაუდოა, რომ ვალდებულებების დასაფარად საჭირო გახდება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსების გადინება; ან

- ვერ ხერხდება ვალდებულებათა თანხის შეფასება საფუძვლიანად და საიმედოდ.

მოვალეობა, რომლის საიმედოდ შეფასება შეუძლებელია, ვალდებულებად არ აღიარდება და აისახება პირობით ვალდებულებად. სასამართლო და სხვა აღმინისტრაციული ორგანოების მიერ დაკისრებული ვალდებულებებზე, რომელზედაც მუნიციპალიტეტის მაჰინა სოლიდარული პასუხისმგებლობა, პირობით ვალდებულებას წარადგენს იმ ნაწილში, რომელიც სხვა მხარის მიერ დაიფარება. მოვალეობის საიმედოდ შეფასებისთვის დადგენილია „მოსალოდნელი შედეგების დიაპაზონი“, რომელიც გამოიყენება ანარიცხების

აღიარებისათვის, შემდეგი სახით: ვალდებულებების წარმოშობის დაბალი ალბათობა - 50% -მდე; ვალდებულებების წარმოშობის საშუალო ალბათობა 50 %-დან 80%-მდე; ვალდებულებების წარმოშობის მაღალი ალბათობა -80% ზე მეტი.

მუნიციპალიტეტი **სსბას 19** განსაზღვრული წამგებიანი ხელშეკრულებების შემთხვევები არ აქვს და მასთან დაკავშირებული ანაზღაურების შექმნის წესები და პირობები არ არის დადგენილი.

შემოსავლები გადასახადებიდან, გრანტებიდან და სხვა, მუნიციპალიტეტის N14 _თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პერიოდის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი არამატერიალური ოპერაციებით, მათ შორის სასაქონლო ფორმით, მიღებული შემოსავლების აღრიცხვას დასაწყისის მეთოდით აწარმოებს **სსბას 23 – „შემოსავალი არამატერიალური ოპერაციებიდან“**, საფუძველზე. შემოსავლები აღიარდება, როდესაც სავარაუდოა ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღება და მისი საიმედოდ შეფასება შესაძლებელია. შემოსავლად აღიარება ხდება უპირობო მოთხოვნების წარმოქმნის შემთხვევაში. მუნიციპალიტეტს აქვს შემდეგი სახის შემოსავლები არამატერიალური ოპერაციებიდან:

(ა.) გადასახადები
(ბ.) გრანტები

(გ.) ჯარიმები, სანქციები და საურავები

(დ.) ტრანსფერები (ნებაყოფილებით), რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული

გადასახადები მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარდება საკასო მეთოდით. სტანდარტის მოთხოვნებიდან გადახრა ძალაშია, ხაზინის ექსპერტული მთავარი წიგნის შემოსავლის აღრიცხვის ფუნქციონალის სრულად ამოქმედებამდე. საგადასახადო კანონმდებლობით არაგანვლითი ოპერაციის შედეგად წარმოქმნილი აქტივის (ბიუჯეტის ფულადი სახსრების სახით) განსაზღვრების და აღიარების კრიტერიუმები (აღრიცხვის საკასო მეთოდის გამოყენებით), და შედეგად შემოსავლის აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. შეცდომით აღიარებული საგადასახადო შემოსავალი ანუღირდება უკუმატარებით. საგადასახადო კანონმდებლობის თანახმად, მუნიციპალიტეტი არ იღებს გადასახადების საავანსო შემოსულობებს.

გრანტების სახით მუნიციპალიტეტი იღებს შემოსავლებს მონეტარული (ფულადი) ფორმით და არამონეტარული (არაფულადი) ფორმით. ფულადი ფორმით მიღებული გრანტის სახეობა ბიუჯეტის შემდეგი შემოსავლები:

(ა.) საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიმდინარე დანიშნულების გრანტები;

(ბ.) მიზნობრივი ტრანსფერი დელეგირებული უფლებამოსილების განსახორციელებლად;

- (მ.) სპეციალური ტრანსფერის საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდიდან გამოყოფილი თანხებით;
- (დ.) სპეციალური ტრანსფერის საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან გამოყოფილი თანხებით;
- (ე.) კაპიტალური ტრანსფერი;
- (ვ.) მიმდინარე ტრანსფერი;
- (ზ.) გრანტები თვითმმართველი ერთეულის სსიპ(ებ)-დან/ა(ა)იპ(ბ)-დან;
- (თ.) სხვა არაკალასიფიცირებული გრანტები;
- (ი.) სხვა კაპიტალური გრანტები სახელმწიფო ბიუჯეტიდან.

გრანტით მიღებული ბიუჯეტის ფულადი სახსრების გამოყენებაზე დაკისრებული შეთანხმებები წარმოდგენილია კანონებსა და სამართლებრივ ნორმებში და თავისი მინარსით სამართლებრივად ქმდითუნარიანია. გრანტის მიღების შეთანხმება მინარსით წარმოადგენს „შეზღუდვას“, საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული (აღმართებრივი თვითმმართველობისთვის ტრანსფერების გადაცემის მარეგულირებელი) კანონმდებლობის თანახმად. თუ შემოსავალი მიიღება „შეზღუდვით“ (როცა აქტივის უკან კონკრეტული პირობა („შემოსავალი პირობით“), მუნიციპალიტეტი აღიარებს შემოსავალს. იმ შემთხვევაში, როცა აქტივს თან მოჰყვება პირობითი განსაზღვრული ვალდებულების შესრულებისას. ანგარიშგების თარიღისთვის მუნიციპალიტეტს ერიცება სახელმწიფო ბიუჯეტიდან დონისძიებების დასაფინანსებლად მიღებული გრანტები 3,114,782.82 ლარი, რომელიც მიღებულია „პირობით“ და ჯერ არ არის გამოყენებული იმ პროექტების მიზნებისთვის, რომლის დაფინანსებაც გათვალისწინებულია პირობით. თანხა შენიშვნა#13 ში ასაულის ვალდებულებებში წინასწარიღებული შემოსავლების სახით.

მუნიციპალიტეტის მიერ აღმინისტრირებული ჯარიმები, სანქციები და საურავების სახით შემოსავლები აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით, ხოლო დანარჩენი, როგორც გამოცხადისი, საკასო მეთოდით, ვინაიდან მათი აღმინისტრირება კანონმდებლობით ხდება ცენტრალური ხელისუფლების ორგანოების მიერ და პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტთან წვდომა მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია, სანამ ხაზინის მთავარ წიგნის ფუნქციონალი ამუშავდება. ჯარიმების დაკისრების თაობაზე მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მუნიციპალიტეტის მიერ ჯარიმის დარიცხვის მეთოდით შემოსავლად აღიარებით მისაღები თანხა შეესაბამება აქტივის შემოღება ერთეულში, და შესაძლებელია აქტივის რეალური ღირებულების საიმედოდ შეფასება; კანონმდებლობით განსაზღვრული ნორმებით მუნიციპალიტეტს გააჩნია სამართლებრივად ქმდითი მოთხოვნა, და შესაბამისად დაკმაყოფილებულია შემოსავლად აღიარებაზე სტანდარტის მოთხოვნები. შემოსავალი მიეკუთვნება მუნიციპალიტეტის მიერ დადგენილი პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტით (ჯარიმის ქვითრით/ოქმით) განსაზღვრულ საანგარიშგებო პერიოდს.

მუნიციპალიტეტის მიერ მიღებული ტრანსფერები, როგორც არამატერიალური ოპერაციით მიღებული ფულადი ფორმით შემოსავლები აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით. ტრანსფერებით მიღებული შემოსავლების დარიცხვის მეთოდით აღიარება ხდება არსებული უპირობო მოთხოვნის შემთხვევაში, რაც დადასტურებულია შესაბამისი სამსახურის მიერ, ტრანსფერის მიღებაზე არსებული შეთანხმების მინარსის მიხედვით. მუნიციპალიტეტი არ აღიარებს დაპირებულ ობიექტებს აქტივების ან შემოსავლის სახით. თუ შემდგომში ხდება დაპირებული ობიექტის გადაცემა, იგი აღიარდება როგორც საჩუქარი ან შემოწირულობა. სსბპს 19-

ის მოთხოვნათა თანახმად დაპირებები პირობით აქტივებად მქდავნიდება განმარტებით შენიშვნებში. შეთანხმებების შინაარსის შესაბამისად, ტრანსფერით მიღებული შემოსავალი აღიარდება იმ საანგარიშო პერიოდში, როდესაც დადასტურდება მიღების სამეურნეო ოპერაცია.

საბუღალტრო ფოსტად მიყვანული ზიანის ანაზღაურებიდან მიღებული შემოსავალი, დარიცხვის მეთოდით აღიარდება მუნიციპალური სამსახურების მიერ კანონმდებლობის შესაბამისად ზიანის დაკისრების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე.

სახელმეკრულებო პირობების დარღვევის გამო დაკისრებული პირგასამტეხლოები, აღირიცხება მუნიციპალიტეტის სამსახურების და კონტროლირებული ერთეულების მიერ დადგენილი ფორმით ინფორმაციის წარმოდგენის შემთხვევაში.

არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად მიღებული აქტივის თავდაპირველი შეფასება ხდება მისი მიღების თარიღისთვის არსებული ფორმით საჯარო სექტორის ერთეულიდან მიღდება. აღნიშნული მოთხოვნა არ ვრცელდება სასაქონლო აქტივების აღიარებაზე ინფორმაციები გამდავებულია მე-3, მე-6 და მე-8 შენიშვნაში, რაც წარმოადგენს სასაქონლო ფორმით არაგაცვლითი ოპერაციებით მიღებული შემოსავლების სააღრიცხვო პოლიტიკას. არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული მომსახურებების შემთხვევაში მუნიციპალიტეტი შემოსავლებს არ აღიარებს შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, რის შესახებაც ინფორმაციას განმარტებით შენიშვნებში ამჟღავნებს სსბას მოთხოვნების მიხედვით. საანგარიშო პერიოდში უსასყიდლოდ მომსახურებები მუნიციპალიტეტს არ მიუღია.

შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან შენიშვნა N15 თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტის მიერ გაცვლითი ოპერაციებისა და მოვლენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავლის აღრიცხვა დარიცხვის მეთოდით წარმოებს **სსბას 9 – “შემოსავალი გაცვლითი ოპერაციებიდან”**, განსაზღვრული წესის და მოთხოვნების მიხედვით. მუნიციპალიტეტი აღრიცხავს გაცვლითი ოპერაციებისა და მოვლენების შედეგად წარმოშობილ შემდეგი სახის შემოსავლებს:

(ა) მომსახურების გაწევა;

(ბ) საქონლის გაყიდვა;

(გ) სხვა პირთა მიერ მუნიციპალიტეტის კუთვნილი აქტივების გამოყენებით პროცენტების და დივიდენდების მიღება. გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებული შემოსავლის არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლიდან გამიჯნვა მუნიციპალიტეტის მიერ ოპერაციის შინაარსის მიხედვით ხდება, რომლის იდენტიფიცირებისთვის დადგენილი მოთხოვნების

შესრულების შემთხვევაში ივსება შესაბამისი ბუღალტრული აღრიცხვის პირველადი დოკუმენტი, რომელთა დამტკიცების წესები ითვალისწინებს ფორმის დასახელებებში მითითებას, ოპერაცია გაცვლითია თუ არაგაცვლითი.

შემოსავლად აღიარება ხდება სტანდარტის შესაბამისად, უპირობო მოთხოვნების წარმოქმნის შემთხვევაში.

მუნიციპალიტეტის შემოსავალი, კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც ერთეულის მიერ თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის მიღებული ან მისაღები მომსახურების ჰოლენციკალის, ასევე ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას. ასევე, მუნიციპალიტეტის კონტროლირებული ერთეულების მიერ, აღმოდგენილი თვითმმართველობის სახელით ან შესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას.

მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სტანდარტის კრიტერიუმების პრაქტიკაში გამოყენების მითითებებს და გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლის ბუღალტრული ადრიცხვის პრაქტიკულ გამოცდილებას და ბუღალტრულ ადრიცხვაზე მომუშავეთა უნარ-ჩვევებს. გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლის სახეების მიხედვით, შემოსავლების სვენიფიკის გათვალისწინებით, დადგენილია შეფასების პირობები - თუ როდის მიიჩნევა სტანდარტით განსაზღვრული კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულად და შეიძლება შემოსავლის ადრიცხვა:

(ა) მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული შემოსავლების შეფასებისთვის პირობები ითვლება დაკმაყოფილებულად თუ:

ა.ა შემოსავლის ოდენობის განსაზღვრა შესაძლებელია საიმედოდ;

ა.ბ. მოსალოდნელია მოცემულ ოპერაციასთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციკალის შემოსავლა ერთეულში;

ა.გ. შესაძლებელია მომსახურების გაწევის ხელშეკრულების შესრულების სტადიის საიმედოდ შეფასება საანგარიშგებო თარიღისთვის.

(ბ) საქონლის გაყიდვით მიღებული შემოსავლების შეფასებისთვის პირობები ითვლება დაკმაყოფილებულად თუ:

ბ.ა. ერთეული მყიდველს გადასცემს საქონლის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა მნიშვნელოვან რისკსა და სარგებელს;

ბ.ბ. შესაძლებელია შემოსავლის ოდენობის საიმედოდ განსაზღვრა;

ბ.გ. მოსალოდნელია, რომ მოცემული ოპერაციიდან ერთეული მიიღებს ეკონომიკურ სარგებელს ან მომსახურების პოტენციკალს.

(გ) სხვა პირთა მიერ ერთეულის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავლის შეფასებისთვის პირობები დაკმაყოფილებულია თუ:

გ.ა. ხელშეკრულების პირობების მიხედვით საიმედოდ არის შეფასებული მისაღები პოტენციკების და მოქმედი კანონმდებლობის მიხედვით მისაღები დივიდენდების მოცულობა;

გ.ბ. მოსალოდნელია შემოსავლებიდან ეკონომიკური სარგებლის მიღება.

მომსახურების გაწევის ოპერაცია მუნიციპალიტეტის მიერ ხორციელდება ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია ხელშეკრულება) ან/და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია კანონმდებლობა). მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული შემოსავლებია აგრეთვე აღმინისტრაციული მოსაკრებლები და გადასახდელები. აღმინისტრაციული მოსაკრებლები შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, წარმოადგენს საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციის კატიგორიას, ხოლო სხვას თანახმად არის მომსახურებით მიღებული შემოსავლები. მომსახურება გაიწევა კანონმდებლობის შესაბამისად (ხელშეკრულებები არ ფორმდება). თითოეული მხარის უფლებები განსაზღვრულია მოსაკრებლების შესახებ კანონმდებლობით.

ხელშეკრულების საფუძველზე გაწეული მომსახურებით მიღებული შემოსავლების საიმედოდ შეფასების პირობების დასაკმაყოფილებლად, მუნიციპალიტეტს სხვა მხარეებთან შეთანხმებული აქვს შემდეგი საკითხები:

- ა. თითოეული მხარის უფლებები, მომსახურების მიწოდებასა და მიღებასთან დაკავშირებით;
- ბ. გასაცემი ანაზღაურების პირობები;
- გ. ანგარიშსწორების წესი და ვადები.

თუ შეუძლებელია მომსახურების გაწევის ოპერაციის შედეგის საიმედოდ შეფასება, შემოსავალი არ აღიარდება.

სხვა პირთა მიერ ერთეულის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავალია:

დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტების სახით მიღებული შემოსავლების აღიარების დროა მხარეთა შეთანხმებით, ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული საანგარიშგებო თვის თარიღი, როცა მუნიციპალიტეტს წარმოეშობა უპირობო მოთხოვნის უფლება. დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტებით მიღებული შემოსავლების სახით კომერციული ბანკის მიერ ჩარიცხული სარგებლის და აღიარებული შემოსავლების მოცულობების შეუსაბამობის შემთხვევაში, მუნიციპალიტეტი კომერციულ ბანკთან აფორმებს ურთიერთშეღარიტების აქტს და აქტის შედეგში საანგარიშგებო პერიოდში დარიცხვამი აისახება სტანდარტების მოთხოვნების მიხედვით: ზუსტდება აღიარებული შემოსავალი ზრდის ან/და კლების მიმართულებით და შესაბამისი თანხით აისახება ბუღალტრულ ოპერაციებში: წარმოიშობა ან დებიტორული ან კრედიტორული დავალიანება და იმავდროულად გასწორდება საკასო ოპერაციებით ან გათვალისწინება მომავალი თვის ანგარიშწორების დროს, ხელშეკრულების პირობების თანახმად.

მუნიციპალიტეტის მიერ საქონლის რეალიზაციით მიღებული შემოსავლების დამახასიათებელი სპეციფიკაა, რომ საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკებისა და სარგებლის გადაცემა ემთხვევა მყიდველისათვის იურიდიული ან ქონებრივი უფლებების გადაცემას და ამ მომენტში ითვლება სააღრიცხვო პოლიტიკით დადგენილი პირობა შესრულებულად და დასტურდება პირველადი ბუღალტრული აღრიცხვის დოკუმენტით. მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი გაყიდვის წესები და პირობები აკმაყოფილებს სსპსს 12 - სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები, მატერიალური მარაგების განმარტებას (მუხლი 9. (გ) პუნქტი. - ინახება გაყიდვის ან განაწილებისათვის ოპერირების ჩვეულებრივ რეჟიმში) და მუნიციპალიტეტის მიერ, გასყიდი საქონლის დირექტულების შეფასების ექსპერტული დასკვნა, განიხილება მატერიალური მარაგების დირექტულების ნეტიო სარეალიზაციო დირექტულებად, რადგან გაყიდვისათვის სტანდარტით განსაზღვრული პირობა - „შესაძლებელია მომსახურებაზე უკვე გაწეული და ხელშეკრულების დებულების და მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მომსახურების გაწევა და შემოსავლების მობილიზაცია, წარმოადგენს საოპერაციო საქმიანობას, რომლის განხორციელება ფინანსდება საბიუჯეტო ასიგნებების ფარგლებში და შემოსავლების სახეების მიხედვით გაწეული დანახარჯების იდენტიფიცირება მისი საიმედო შეფასების მიზნით, არ არის შესაძლებელი. რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავლები მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტში აისახება შემოსულობების შესაბამის საბაზინო კოდებზე.

იჯარით მიღებული შემოსავლები, არის შემოსავლები მიღებული სხვა პირთა მიერ მუნიციპალიტეტის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად ან/და მომსახურების რეალიზაციით; მუნიციპალიტეტის მიერ იჯარით მიღებული შემოსავლის სახეობა:

- აღმნიშვნელი თვითმმართველი ერთეულების საკუთრებაში არსებული მიწის იჯარიდან და მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან მიღებული შემოსავალი;
- აღმნიშვნელი თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებული შენობებისა და ნაგებობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან, მიღებული შემოსავალი;
- აღმნიშვნელი თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებული მანქანა-დანადგარებისა და მოწყობილობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან მიღებული შემოსავალი.

იჯარით მიღებული შემოსავლების, როგორც გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებული, აღრიცხვის წესებში და პირობებში მათვალისწინებულა **საბას 13 -იჯარა.**, წესები, პირობები და მოთხოვნები - იჯარის კლასიფიკირების მიზნებისათვის და ასევე შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნები - შემოსავლების სახეობის კლასიფიკირების მიზნებისათვის.

მუნიციპალიტეტის მიერ იჯარით გაცემული ქონება კლასიფიკირებულია საოპერაციო იჯარად. იჯარა კლასიფიკირებულია საოპერაციო იჯარად შინაარსის მიხედვით, მიუხედავად ქონების გადაცემის სხვადასხვა ფორმებისა. არაწარმოებული აქტივის სხვა თანახმად, რენტა მიიღება მიწის, როგორც საბას 17 თანახმად, ძირითადი აქტივის იჯარით ან გაქირავებით; წარმოებული აქტივების იჯარით განსაზღვრული შემოსავლები აღიარდება როგორც საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციით მიღებული შემოსავლები - დანადგარებისა და მოწყობილობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) და შემოსავალი მანქანა-არაწარმოებული აქტივების გამოყენებაზე და წარმოებული აქტივებით მომსახურებაზე ხელშეკრულებების საფუძველზე. ხელშეკრულების პირობების გათვალისწინებით შემოსავალი დარიცხვის მეთოდით აღიარდება .

იჯარით მიღებული შემოსავლების აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილებამდე, ბიუჯეტის შემოსავლებში ჩარიცხული იჯარის გადასახდელები, თანხის ჩარიცხვის დამადასტურებელი საბაზინო ამონაწერების საფუძველზე, აღრიცხება ფინანსურ აქტივად და ამავდროულად ვალდებულებად, წინასწარ მიღებული შემოსავლის სახით. როცა მუნიციპალიტეტი შეასრულებს მიღებული რესურსებთან მიმართებით ვალდებულებად აღიარებულ მიმდინარე მოვალეობას და დადასტურდება მეიჯარის მიმართ უპირობო მოთხოვნის წარმოშობა, ამცირებს აღიარებული ვალდებულების საბალანსო დირექტულებას და აღიარებს ამ შემცირების ტოლი თანხის შემოსავალს. საანგარიშო პერიოდში არაფულადი ოპერაციებით (ბარტერული და სხ.) მუნიციპალიტეტის მიერ შემოსავლის მიღების შემთხვევების არ არსებობის გამო, ბარტერული და სხვა ფორმით შემოსავლების აღრიცხვის წესები და პირობები სააღრიცხვო პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული

გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებული შემოსავლების აღრიცხვისათვის მუნიციპალიტეტის მიერ გამოიყენება ბუღალტრული პირველადი აღრიცხვის როგორც მარე, ასევე მიდა ფორმები.

სტანდარტის პირობების თანახმად, მუნიციპალიტეტის მიერ გაცვლითი ოპერაციით მიღებული ბიუჯეტის შემოსავლის სამართლიანი ღირებულების დადგენა არ ხდება, ვინაიდან ანაზღაურება ხდება ფულადი სახსრებით და შესაბამისად, შემოსავლის თანხაც მიღებული ან მისაღები ფულადი სახსრების ტოლია.

თუ თანხა უკვე ასახულია შემოსავალში, რომლის ამოღების აღბათობა წულის ტოლია, მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარდება როგორც ხარჯი იმ პერიოდში, როცა მოქმედი კანონმდებლობით დადგინდა შემოსავლის აღიარებით წარმოქმნილი აქტივის არარეალურობა (არარეალური დებიტორული დავალიანება). არარეალური დებიტორული დავალიანების, როგორც სააღრიცხვო შეფასების ცვლილების შედეგის ასახვის წესები განსაზღვრულია **სსბასს 19 - ანაზღაურება, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულებები**, განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. შევდომით აღიარებული შემოსავალი ანუღირდება უკუმატარებით, შეცდომის აღმოჩენის პერიოდში და მიეკუთვნება იმ საანგარიშო პერიოდს როცა შეცდომა იქნა აღმოჩენილი.

მაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლების კლასიფიცირების კრიტერიუმად გამოყენებულია საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაცია. შემოსავლის სახეები და შემოსავლის აღრიცხვის სამუშაო ბუღალტრული ანგარიშთა გეგმა შესაბამისობაშია შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციასთან

ღარიცხული ხარჯები, გრანტები და სუბსიდიები_შენიშვნა N17 თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტის მიერ ხარჯები ღარიცხვის მეთოდით აღიარებულია. ხარჯები მოიცავს "ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით" განსაზღვრული ხარჯების მონეტარული და არამონეტარული ოპერაციების შედეგად, ასევე მოიცავს ისეთ ხარჯებს, როგორებიცაა საექვო მოთხოვნების/ღირებულების შემცირების/გაუფასურების ხარჯები, არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული ზარალი.

ხარჯების სააღრიცხვო პოლიტიკა განსაზღვრულია:

- სსბასს დადგენილი წესების და პირობებით;
- საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნებით;
- საბიუჯეტო კოდექსით დადგენილი პირობებით;
- სახაზინო მომსახურების პრინციპებით და მოთხოვნებით;
- მუნიციპალიტეტის საქმიანობის მარეგულირებელი კანონმდებლობის მოთხოვნებით;
- სახელმწიფო ფინანსების სტაბილურობის სახელმძღვანელოს GFS 2014 მოთხოვნებით, გაცვლითი და არაგაცვლითი ოპერაციებით ხარჯების აღრიცხვაზე.

მუნიციპალიტეტი ხარჯს აღიარებს სსბასს განსაზღვრული პირობების შესაბამისად:

(ა.) მომსახურების მიღებისას;

ა.ა. მავალდებული მოვლენის წარმოქმნისთანავე, რის შედეგადაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის შემცირება;

ა.ბ. მავალდებულებული მოვლენის წარმოქმნისათავე. რის შედეგადაც მოსალოდნელია მომსახურების პოტენციალის შემცირება, აქტივების გასვლის/მოხმარების შედეგად;

(ბ.) აქტივების გამოყენებით/გასვლით მომსახურების პოტენციალის შემცირებისას;

(გ.) როცა მცირდება წმინდა აქტივები/კაპიტალი აქტივების/ვალდებულებების ფლობით მიღებული ზარალის შედეგად.

მ.ა. აქტივების/ვალდებულებების გადაფასებით მიღებული ზარალის შედეგად.

მუნიციპალიტეტის მიღა სააღრიცხვო პოლიტიკა არ ითვალისწინებს ხარჯებისა და შემოსავლების ურთიერთგადაფარვას გარდა

კანონმდებლობით განსაზღვრული გამონაკლისებისა - საანგარიშო პერიოდში აღგილი არ ქონდა შემოსავლებისა და ხარჯების ისეთ ოპერაციებს და სხვა მოვლენებს, რომელთა ურთიერთგადაფარვა ასახავდა მათ შინაარსს.

ხარჯების კლასიფიკაციის და აღრიცხვა-ანგარიშებისათვის, სსბას 1 შესაბამისად ინფორმაციის შესაბამისობის და სამართლიანად წარდგენის კრიტერიუმების გათვალისწინებით, მუნიციპალიტეტი იყენებს ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით ხარჯების დაჯგუფების მეთოდს. ხარჯების კლასიფიკირება, ბუღალტრული აღრიცხვის და ანგარიშების მიზნებისთვის, პროგრამის ან დანიშნულების მიხედვით თუ რა მიზნითაც იქნა გაწეული ეს ხარჯები, არ ხდება. მუნიციპალიტეტის ხარჯი, აღგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც ეკონომიკური სარგებლის და მომსახურების პოტენციალის შემცირებას თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის, ასევე თვითმმართველობის ბიუჯეტის ხარჯების დასაფინანსებლად, შემცირებას.

მომსახურების მიღების ოპერაცია ხორციელდება ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია ხელშეკრულება) ან/და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია კანონმდებლობა). ხელშეკრულების საფუძველზე მომსახურებით ხარჯი აღიარდება იმ საანგარიშებო პერიოდებში, რომლებშიც ხდება მომსახურების მიღება. თუ შეუძლებელია მომსახურების მიღების ოპერაციის შედეგის საიმედოდ შეფასება, ხარჯი არ აღიარდება. ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით განსაზღვრული ხარჯები აღიარდება - მომსახურების მიღებისას, საოპერაციო დირექტორის შემცირებისას (ძირითადი კაპიტალის მოხმარება), აქტივების უსასყიდლოდ სხვაზე გადაცემისას, და აქტივების ოპერაციებით ხარჯებია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შრომის ანაზღაურებისა და საქონლისა და მომსახურების ხარჯები; სხვა დანარჩენი მუხლები ძირითადად არაგაგვლით ოპერაციებს წარმოადგენს.

მუნიციპალიტეტის მიერ არაგაგვლითი ოპერაციით, კონტროლირებული ერთეულებისათვის უსასყიდლო მომსახურების მიწოდების ხარჯები არ აღიარდება ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით - გრანტის ხარჯად, თანახმად ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით და სსბას 23-ით განსაზღვრული გამონაკლისებისა.

აღგილობრივი თვითმმართველობის მიერ ბიუჯეტის წინაშე ვალდებულებების (თუ მავალდებულებული მოვლენის დადგომა ხარჯვითი ოპერაციის შედეგი არ არის; საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული შეზღუდვები საბიუჯეტო ორგანიზაციის მიერ შემოსავლების გამოყენებასთან დაკავშირებით) დასაფარად და შესაბამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხის გადარიცხვა არ განხილდება ხარჯის ოპერაციად.

მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სსბას კრიტერიუმების პრაქტიკაში გამოყენების მითითებებს და გაცვლითი და არა გაცვლითი ოპერაციით ხარჯების ბუღალტრული აღრიცხვის პრაქტიკულ გამოცდილებას და ბუღალტრულ აღრიცხვაზე მომუშავეთა უნარ - ჩვევებს.

მუნიციპალიტეტის მიერ ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლების მიხედვით, ხარჯების ღარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის შიდა წესები და პირობები უზრუნველყოფილია ხარჯის თითოეული სამეურნეო ოპერაციის მოხდენის დამადასტურებელი პირველადი ბუღალტრული აღრიცხვის გარე და შიდა დოკუმენტებით დადასტურებით. მუნიციპალიტეტში წარმოდგენილია საანგარიშო პერიოდში დარიცხული ხარჯების მოცულობაზე ინფორმაცია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლების მიხედვით და ასევე წინა საანგარიშო პერიოდის შესადარი ინფორმაცია.

საბიუჯეტო კლასიფიკაციით მუხლით განსაზღვრული მრომის ანაზღაურება - არის მომსახურების ხარჯი გაცვლითი ოპერაციის შედეგად. მომსახურების მიღება ხდება მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით. ხარჯი აღიარდება მავალდებულებელი მოვლების დადგომისას. მავალდებულებელი მოვლენა არის კანონმდებლობით განსაზღვრული იურიდიული ვალდებულება. მავალდებულებელი მოვლების დადგომა დასტურდება დამქირავებლის მიერ დაქირავებული საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში შესრულებული სამუშაოს დირექტორის ასანაზღაურებლად ფულადი ფორმით, კომპენსაციების გაცემის ვალდებულების წარმოქმნით. ხარჯის აღიარება ხდება ვალდებულების ვადის დადგომის დროს. სასაქონლო ფორმით კომპენსაციების გაცემის შემთხვევებს აღმოეჩენა არ აქვს და აღრიცხვის წესები არ არის განსაზღვრული.

საქონელი და მომსახურება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, ამ ხარჯების ჯგუფი მოიცავს საქონლისა და მომსახურების შესყიდვას, რომელიც გამოიყენება საბაზრო და არასაბაზრო ფასად საქონლისა და მომსახურების გასაწევად (მათ შორის, საბიუჯეტო ორგანიზაციებისთვის უსასყიდლოდ მიწოდების მიზნით). ხარჯები იყოფა ქვეჯგუფებად:

(ა.) მომსახურების მიღება;

(ბ.) საქონლის გამოყენება, გარდა იმ საქონლისა, რომელიც ნაწილდება უცვლელი სახით ბენეფიციარებზე. საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური ხარჯების და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული უწყვეტი მომსახურების ხარჯის აღიარების დროს მუნიციპალიტეტი იყენებს ღარიცხვის მეთოდთან გადანარჩე ინსტრუქციით განსაზღვრულ მამონაკადისებს. მუნიციპალიტეტის მიერ უსასყიდლოდ მიღებული მომსახურება აღიარდება არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად შემოსავლის სახით იმ შემთხვევაში, თუ დირექტორის საიმედოდ შეფასება არ საჭიროებს ფასიანი ექსპერტული შეფასების მომსახურების შესყიდვას, ხარჯ-სარგებლობიანობის პრინციპის შესაბამისად.

ხარჯების ამ ჯგუფში არ აღიარდება ცვეთის/ამორტიზაციის და გაუფასურების ხარჯები.

სუბსიდიები და მრანტები - საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული ეკონომიკური მიზანის მიხედვით, წარმოადგენენ არაგაცვლითი ოპერაციით ხარჯებს. ხარჯის გაწევის პირობები შესაძლებელია გამომდინარეობდეს კანონმდებლობის ნორმებიდან, ან სახელმეკრულებო პირობებიდან. სსბას 23 თანახმად, ორივე შემთხვევაში საფუძვლები განიხილება იურიდიულად ქმედით მეთანხმებად, მიუხედავად იმისა შეთანხმება წერილობითია თუ არა. ორივე შემთხვევაში მავალდებულებელი მოვლენა წარმოადგენს იურიდიულ ვალდებულებას. თუ „შეთანხმება პირობით“ არის და პირობის დარღვევის შემთხვევაში მიმღებს წარმოშობა ეკონომიკური სარგებლობის მუნიციპალიტეტისთვის დაბრუნების ვალდებულება, მუნიციპალიტეტი ვალდებულების

შესრულების მიზნით საკასო ოპერაციებს (მაღახდა) ახორციელებს ავანსად (წინასწარი), და აღიარებს მოთხოვნებს (ფინანსურ აქტივს) დებიტორული დაგაღიანების სახით. სუბსიდიის/გრანტის ხარჯის აღიარება ხდება პირობის შესრულების თაობაზე მიმდების მიერ მუნიციპალიტეტისათვის ანგარიშის დადგენილი ფორმით ავანსად მიღებული სუბსიდიის/გრანტის თანხების გამოყენების შესახებ, წარმოდგენის შემთხვევაში. თუ დასტურდება შეთანხმების პირობის შესრულება და თანხის მიზნობრივი გამოყენება. ხარჯი მიუკუთვნება ანგარიშის შედგენის საანგარიშგებო პერიოდს. ანგარიშის წარმოდგენის ვადები განისაზღვრება შეთანხმებით, რაც წარმოადგენს სახელმწიფო ხაზინაში დამოწმების ვადის დადგენის საფუძველს. ვადის დარღვევის შემთხვევაში გასატარებული ღონისძიებების თაობაზე თანხის მიმღებს ეცნობება წერილობითი სახით არ არის) ან შეთანხმების დოკუმენტით განისაზღვრება. დამოწმების ვადის გამრძელებზე, ხაზინას მუნიციპალიტეტი მიმართავს თანხის მიმღების მიერ ვადაგადაღების მიზეზებზე წერილობითი ინფორმაციის მიღების შემთხვევაში. ხაზინის ელექტრონულ სისტემაში ხარჯის აღიარების შემდეგ დამოწმების საფუძველად განთავსდება ანგარიშის ფორმის ელექტრონული ვერსია. იმ შემთხვევაში, როცა სუბსიდიის/გრანტის გაცემის საფუძველია სსბას 23 თანახმად „შეთანხმება შეზღუდვით“, ხარჯი აღიარდება მავალდებულებული მოვლების დადგომისთანავე და ვალდებულების შესრულების მიზნით ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან საკასო ოპერაციები (მაღახდეები) განხორციელებდა სტანდარტულად. იმ შემთხვევაში, თუ გრანტის გაცემის მავალდებულებული მოვლების დადგომის საფუძველია კონსტრუქციული მოვალეობა, სამეურნეო ოპერაცია აღიარდება სსბას 19 შესაბამისად განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკით.

სუბსიდიების კატივორია აერთიანებს სახელმწიფო საწარმოებზე, კერძო საწარმოებზე და სხვა სექტორებზე მიმდინარე მიზნებისათვის უსასყიდლოდ, დაუბრუნებლად გაცემულ ტრანსფერებს.

გრანტების კატივორია მოიცავს უცხო ქვეყნების მთავრობებზე, საერთაშორისო ორგანიზაციებზე და სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემულ გრანტებს როგორც მიმდინარე, ისე, კაპიტალური სახით, ფულადი და სასაქონლო ფორმით. ამასთან, კონსოლიდაციის მიზნებისათვის კონსოლიდირებულ ერთეულებზე გაცემული გრანტები არის ელიმინირებული.

სასაქონლო ფორმით სუბსიდიის და გრანტის ხარჯის აღრიცხვა ისეთივე წესით ხდება, როგორც ფულადი ფორმით.

ცვეთის ხარჯი აერთიანებს ცვეთადი აქტივების (ძირითადი აქტივების და საოპერაციო იჯარით აღებული აქტივების არსებითი გაუმჯობესების) ცვეთადი ღირებულებების სისტემატური ჩამოწმების ხარჯებს აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. ამორტიზაციის ხარჯი მოიცავს არამატერიალური აქტივების ამორტიზირებადი ღირებულების სისტემატური ჩამოწმების ხარჯების აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. **გაფასურების ხარჯების** კატივორია აერთიანებს ძირითადი აქტივების, არამატერიალური აქტივების ფარგლებში მიღებული აქტივების და სხვა არაფინანსური აქტივების გაფასურების ხარჯებს.

სოციალური დახმარება - ფულადი ფორმით სოციალური დახმარება, რაც ნიშნავს საზოგადოების ცალკეული პირებისა და ჯგუფების კონკრეტული საქმიანობის დასაცმაყოფილებლად ფინანსურ დახმარებას, რათა მათ მიერ ხელმისაწვდომი იყოს სხვადასხვა მომსახურების შესყიდვა, აღიარდება ხარჯად, როცა მიიღება გადაწყვეტილება დახმარების გაცემაზე. ხარჯის საიმედოდ შეფასების კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულია, ხოლო სსბას მიხედვით ვალდებულების აღიარების საფუძველია

მავალდებულებული მოვლენის დადგომა - დადასტურდა, რომ პირი ან ჯმუფი აკმაყოფილებს დახმარების მიღების კანონმდებლობით განსაზღვრულ კრიტერიუმებს. სასაქონლო ფორმით სოციალური დახმარება, როცა ხდება საზოგადოების უზრუნველყოფა ჯანდაცვის, განათლების, განსახლების, სატრანსპორტო და სხვა სოციალური მომსახურებით და ამ ხარჯი აღიარდება იმავე წესებით და პირობებით, როგორც ფულადი ფორმით სოციალური დახმარების შემთხვევაში, თუ კანონმდებლობით არ არის განსაზღვრული მავალდებულებული მოვლენის დადგომის დადასტურება მომსახურების მიღების დაზღვევითი ღირებულების საფუძველზე. მავალდებულებული მოვლენის წარმოქმნა თუ განსაზღვრულია მომსახურების მიღების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე, ხარჯი და ვალდებულება აღიარდება დოკუმენტის წარდგენის შემთხვევაში და მიეკუთვნება იმ საანგარიშგებო პერიოდს, როცა პირმა მიიღო მომსახურება. როცა ხდება საზოგადოების უზრუნველყოფა აქტივებით (მატერიალური მარაგები, ძირითადი აქტივები და სხვ.) ხარჯი აღიარდება იმავე წესებით, როგორც ფულადი ფორმით სოციალური დახმარების შემთხვევაში. არ ხდება მარაგების აღიარება და ხარჯის აღიარება ხდება სამართლებრივი აქტის საფუძველზე.

მუნიციპალიტეტის მიერ გადაწყვეტილების საფუძველზე, სანაცვლოდ შესაბამისი საფასურის გარეშე გაცემული საგარანტიო წერილები სოციალური დახმარების მიღებაზე, აღიიცხება საცნობარო ანგარიშზე, როგორც გარანტიები სოციალურ დახმარებებზე და არ განისაზღვრება როგორც პირობითი ვალდებულება სსბას 19 თანახმად. მუნიციპალიტეტი სოციალურ დახმარებებზე ანარიცხებს არ ქმნის.

კანონმდებლობით განსაზღვრული შემთხვევების გარდა, მუნიციპალიტეტის მიერ საოჯახო მეურნეობებისთვის სოციალური დახმარების ფორმით გაწეული დახმარება, შინაარსის ფორმაზე უპირატესობის პრინციპით, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, აღიარდება როგორც ტრანსფერების ხარჯი, რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული.

სხვა ხარჯების სხვადასხვა კატიგორიები, საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, წარმოადგენენ გაცვლით და არა გაცვლით ოპერაციებს. გაცვლითი ოპერაციების შემთხვევაში აღრიცხვის წესები განსაზღვრულია „საქონლის და მომსახურების“ სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, ხოლო არაგაცვლითი ოპერაციების შემთხვევაში - „სოციალური მომსახურება/სუბსიდია/გრანტი“ სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. სასამართლო გადაწყვეტილების მიხედვით - აღსრულების შემთხვევაში, ორგანიზაცია დაკისრებული ვალდებულების შესაბამისად სასამართლო გადაწყვეტილების მიხედვით - აღსრულების შემთხვევაში, კლასიფიკაციის მიხედვით შეესაბამება ეკონომიკურ შინაარსს, მიუხედავად იმისა, რომ აისახება სხვა ხარჯების კატიგორიაში, ხოლო სასამართლოს სააღსრულებო ხარჯები აღიარდება სხვა ხარჯების სახით. ხარჯის აღიარების საფუძველია საბოლოო სასამართლო გადაწყვეტილება, რაც აღსაქმრებს მავალდებულებული მოვლენის დადგომას, რაც ვალდებულების აღრიცხვის წესები განსაზღვრულია სსბას 19 შესაბამისად ჩამოყალიბებული სააღრიცხვო პოლიტიკით. აღნიშნული კატიგორია აერთიანებს ქონებასთან დაკავშირებულ ხარჯებს, გარდა პროცენტისა, რენტისა.

ხარჯებს. მარე ტრანსაფერებით ხარჯების კატეგორია მოიცავს მიმდინარე, და კაპიტალურ ტრანსფერებს ფიზიკურ პირებზე კერძო არამომგებიან ორგანიზაციებზე, არასამთავრობო ფონდებზე და სხვ. როგორც ფულადი, ასევე, სასაქონლო სახით.

არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული დეფიციტი მოიცავს არაფინანსური აქტივების

გაყიდვებიდან მიღებულ შემოსავლებსა და ხარჯებს შორის სხვაობით მიღებულ ზარალს.

ფინანსური ხარჯები მოიცავს პროცენტის სახით გადახდილ თანხებს სესხებისათვის..

მიღა ტრანსფერებით ხარჯები მოიცავს კანონმდებლობით გათვალისწინებული ასიგნებების ფარგლებში

მუნიციპალიტეტის მიერ კონტროლირებული ერთეულების დაფინანსების მიზნით გაწეულ ხარჯებს, რომელიც ელიმინირდება კონსოლიდირებული პრინციპების გათვალისწინებით. აქ აისახება ასევე მიღა ტრანსფერებით ისეთი ხარჯები, რაც უკავშირდება მიღებულ შემოსავლებთან დაკავშირებით ბიუჯეტის მიმართ ვალდებულების წარმოქმნას.

შენიშვნა #18 ასახული სხვადასხვა ხარჯების კატეგორია აერთიანებს კურსთა სხვაობის შედეგად ფლობიდან წარმოქმნილ ზარალს, ფლობის შედეგად გაწეული სხვა ზარალს, საექსპო/უიმედო დებიტორული დავალიანებების ხარჯებს, მატერიალური მანაგების ღირებულების შემცირების ხარჯებს და სხვადასხვა ხარჯებს.

შენიშვნა N19 ფულადი სახსრები გადასახადებიდან - ასახულია ბიუჯეტის საკასო შერულების მაჩვენებლები გადასახადების მიღებაზე სახეების მიხედვით.

საოპერაციო საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების მოძრაობის შეჯამება (შეღარება) ნამეტთან/(დეფიციტთან) - შენიშვნა N20 თან დაკავშირებით ინფორმაცია

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება მომზადებულია სსპას 2 თანახმად, პირდაპირი მეთოდით. პირდაპირი მეთოდი მუდისხმობს ანგარიშგების თარიღისათვის ფულადი სახსრების წყაროების და გამოყენების შესახებ, ასევე, ფულადი სახსრების ნაშთების შესახებ სააღრიცხვო მომენტებზე ინფორმაციის წარმოდგენას საანგარიშგებო პერიოდში საოპერაციო, საინვესტიციო და წარმოედგენლობაზე ინფორმაცი გამოდგენებულია შენიშვნა #1_ში. განმარტებითი შენიშვნა #20 წარმოდგენილია ერთიანად ორივე წყაროს მიხედვით და საოპერაციო საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების ნაკადების სახით. შესადარი ინფორმაციის ნამეტთან/(დეფიციტთან) მომენტებისთვის გამოყენებულია არაპირდაპირი მეთოდი. საოპერაციო საქმიანობიდან წმინდა ფულადი სახსრების ცვლილების მაჩვენებელი შეჯამებულია ნამეტთან/დეფიციტთან, იკვეთება არაარსებითი განსხვავებები. შეჯამების მაჩვენებელზე გავლენას ახდენს ბიუჯეტის საკასო ხარჯების მობრუნების შედეგად ანგარიშგების თარიღისთვის ხაზინის ერთიან ანგარიშის მობრუნების სახაზინო კოდზე გაურკვეველი თანხის სახით რიცხული ფულადი სახსრების ნაშთი, ასევე ბიუჯეტის შემოსავლებში მიმართული წინა წლის გამოყენებული საბიუჯეტო სახსრების მობრუნების შედეგად ჩარიცხული თანხები, რომელიც ასახულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შესაბამისად შემოსავლად, ხოლო შინაარსობრივად წარმოადგენს ფინანსური აქტივების (დებიტორული დავალიანებების) შემცირების შედეგად მიღებულ შემოსულობას. განსხვავებები მე-20 შენიშვნის

მიხედვით არსებით გავლენას არ ახდენს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლების მიერ სახსრების განაწილების თაობაზე გადაწყვეტილებების მიღებაზე.

ფაქტობრივი თანხებისა და საოპერაციო, საინვესტიციო და ფინანსური საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების შეჯამება (შედარება) შენიშვნა 21-თან დაკავშირებით ინფორმაცია

ბიუჯეტის და ფაქტური თანხების შედარების ანგარიშგება მუნიციპალიტეტის ფინანსური ანგარიშგების ანგარიშვალდებულების და გამჭვირვალების გაზრდის მიზნით მზადდება და მოიცავს ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების შედეგების როგორც ბიუჯეტის „შემშური“ და „ფაქტობრივი“ მონაცემები წარმოდგენილია საკასო მეთოდის შესაბამისად.

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების წარმოდგენილია ა მრავალსაფეხიანი ფორმატის სახით, სადაც შემოსულობების და გადასახდელების თითოეული კატეგორიისათვის ცალ-ცალკეა მითითებული დამტკიცებული წლიური ბიუჯეტი, დაზუსტებული შემური მაჩვენებლები, ამ მაჩვენებლების ფაქტობრივი შესრულება და ფაქტობრივი შესრულების პროცენტული მაჩვენებელი.

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება მზადდება მხოლოდ საბიუჯეტო ასიგნებებთან დაკავშირებით. ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების მიზნებისათვის, დამტკიცებული ბიუჯეტი ასახავს საბიუჯეტო წლის მანძილზე მოსალოდნელ საბიუჯეტო შემოსულობებს და გადასახდელებს, რომლებიც დამტკიცებულია მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მიერ. საბოლოო (დაზუსტებული) ბიუჯეტი მოიცავს საბიუჯეტო პერიოდში პროგნოზების დასაფინანსებლად თავდაპირველად გამოყოფილი თანხების ყველა ნებადართულ ცვლილებას ან შესწორებას. ფინანსური ანგარიშგების ფულადი სახსრების ნაკადების მაჩვენებელი შეჩერებულია ბიუჯეტის შესრულების მაჩვენებლებთან საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების და სხვას პირობების შესაბამისად და განსხვავებული არ იკვეთება.

მუნიციპალიტეტის მიერ საანგარიშგებო პერიოდში გამოუყენებულ სხვადასხვა თაობაზე ინფორმაცია

მუნიციპალიტეტის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკა მოიცავს საჯარო სექტორის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე (IPSAS) მუნიციპალიტეტის მიერ ბუღალტრული აღრიცხვის წესებს და პირობებს. შიდა პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული საინვესტიციო ანგარიშგებაში ასახვა ზოგადი დანახარების აქტივების აღრიცხვის წესები და პირობები. საინვესტიციო ქონების აღრიცხვა და ისეთი უძრავი ქონება (მიწა ან შენობები, ან შენობის ნაწილი, ან ორივე ერთად), რომელიც გამოიყენება მომსახურება იჯარით გაცემის გზით ან კაპიტალის ღირებულების ნაზრდის მისაღებად. საინვესტიციო ქონების აღიარება აქტივად ხდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

- (ა.) მოსალოდნელია, რომ ერთეული მიიღებს მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს ან საინვესტიციო ქონებასთან დაკავშირებულ სასარგებლო მომსახურების პოტენციალს; და
- (ბ.) შესაძლებელია საინვესტიციო ქონების თვითღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების საიმედოდ შეფასება.

საინვესტიციო ქონება თავდაპირველად აღიარდება თვითღირებულებით - მაშინ, როცა აღნიშნული აქტივი შეძენილია გაცვლითი ოპერაციის გზით ან წარმოადგენს ერთეულის მიერ შექმნილ აქტივს, ან სამართლიანი (რეალური) ღირებულებით, თუ საინვესტიციო ქონების შეძენა ხდება არაგაცვლითი ოპერაციის გზით.

ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, საინვესტიციო ქონების შემდგომი შეფასება თუ ხდება თვითღირებულების მოდულის გამოყენებით - თავდაპირველი ღირებულება ყოველწლიურად მცირდება ცვეთის და გაუფასურების ზარალის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) თანხებით. საინვესტიციო ქონებას ცვეთა ერიცხება სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდის შესაბამისად, აქტივის ნარჩენი (საღიკვიდაცო) ღირებულებით შემცირებული თვითღირებულების ან ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული სხვა თანხის აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადაზე განაწილების გზით.

შედავათიანი მომსახურების აქტივების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვას განსაზღვრავს **სსბასს 32 - „შედავათიანი მომსახურების შეთახმებები: უფლების გადამცემი“**. შედავათიანი მომსახურების ხელშეკრულებების აქტივების აღიარება ხდება მთავრობის აქტივების სახით. იმის გათვალისწინებით, რომ ამ აქტივების შენება ეტაპობრივად მიმდინარეობს, მთავრობა მათ აღიარებს დაუმთავრებელი მშენებლობის სახით, თვითღირებულებით. ამავდროულად იგივე ღირებულების შესაბამისი ფინანსური ვალდებულება აღიარებაც. როცა აქტივების მშენებლობა სრულდება, მათი მთლიანი თვითღირებულება და კერძო სექტორიდან წარმოდგენილ პარტნიორს უნდა გადაეცეს.

შედავათიანი მომსახურების ვალდებულებების აღიარება შედავათიანი მომსახურების აქტივების აღიარების დროს ხდება, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ეს აქტივი მთავრობის უკვე არსებული აქტივია. შედავათიანი მომსახურების ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად იმავე თანხით ხდება, რითაც შედავათიანი მომსახურების აქტივის. შედავათიანი მომსახურების აქტივს ცვეთა/ამორტიზაცია ერიცხება სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდის შესაბამისად. სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრისათვის გამოიყენება საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქცია „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“.

სსბასს 16 მოთხოვნებს აკმაყოფილებს თუ არა მუნიციპალიტეტის მიერ მრეწველური საიჯარო ხელშეკრულებებით გადებული ძირითადი აქტივები, და ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის მოთხოვნები, მუნიციპალიტეტის ქონების მართვის თაობაზე, შეესაბამება თუ არა სსბასს განსაზღვრულ კრიტერიუმებს, ანგარიშგების თარიღისთვის არ არის შეფასებული და გარდაგავალი პერიოდის დასრულებამდე იმეზმება შეფასება და შესაბამისი სააღრიცხვო პოლიტიკის განსაზღვრა. ასევე განისაზღვრება სსბასს 32 გამოყენების აუდიტულობა, მუნიციპალიტეტის საემიანობის სპეციფიკის გათვალისწინებით.